

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 01-06-2022

Mødedato Onsdag d. 01. juni 2022 kl. 14:30

Mødested Vibegård, Vibegårdsvej 2, Rønne

Mødedeltagere René Danielsson, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Orientering: Temadrøftelse af spildevandsplan 2022.....	4
Forretningsorden - revideret.....	5
Natur-, Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram 2022-2025.....	7
Budgetopfølgning pr. 30. april 2022, Natur-, Miljø- og Planudvalget.....	8
Beslutning om oversendelse af udvalgets spareforslag til budget 2023.....	12
Orientering vedrørende sikringsrum på Bornholm.....	14
Lukket: Lukket punkt: Beslutning om skibsliften på Tejn Havn.....	16
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til Allinge Havneport, afslutning.....	17
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til personsikkerhed på de kommunale havne.....	18
Oversendelse af anlægsforslag om forhøjelse af anlægspulje på havnene samt udvidelsesforslag til l	19
Bornholms Regionskommunes høringssvar til vandområdeplaner 2021-2027.....	22
Godkendelse af det reviderede byfornyelsesprogram for områdefornyelse i Aakirkeby.....	24
Anlægsbevillinger til områdefornyelse i Aakirkeby.....	32
Godkendelse af revideret byfornyelsesprogram for Områdefornyelse Nexø.....	36
Anlægsbevillinger til Områdefornyelse Nexø.....	39
Igangsætning af lokalplan for strandpark og -promenade i Nexø.....	43
Godkendelse af midlertidig forsøgsordning med parkeringslicenser for trekanten i Nexø.....	46
Godkendelse af administrationsgrundlag til råden over vej til opladning af elbiler.....	49
Igangsætning af lokalplan for Grynebakken i Svaneke.....	53
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg ved Ypnasted.....	57
Vedtagelse af lokalplan nr. 137 bortfald af krav om helårsanvendelse for boligområdet ved Langebj	59
Indkaldelse af ideer og forslag for et trailcenter på Rytterknægten.....	61
Udpegning af ny politisk følgegruppe til Rønne Byudvikling.....	64
Godkendelse af anlægsforslag til oversendelse til budgetforhandling 2023 - Anlæg og afledte drifts	67
Beslutning om de bevillingsmæssige konsekvenser af at stoppe projekt om samling af medarbejder	70
Forlængelse af principbeslutning om NORDLIV-projektet.....	72
BAT – Beslutning om finansiering af ny appløsning som digital betalingsplatform til BAT.....	75
BAT - Beslutning om takster til 2023, pendlerkort og orientering om usikkerhed om indtægter.....	77
Kørselskontor - opnormering af antal medarbejdere.....	82
Nye elbusser til BAT.....	84
Opfølgning på Folkesundhedsstrategien for Bornholm.....	88
Gensidig orientering.....	92
Sager til høring i Handicap- og Ældreråd.....	93
Lukket: Lukket punkt: Trailcenter ved Rytterknægten i Den Grønne Bølge.....	94
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til flytning af Svaneke Børnehus til Mælkebøtten.....	95
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til opførelse af bygning til Hjemme- og Sygeplejen i Tejn...	96
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til gennemførelse af mindre trafikikkerhedsprojekter.....	97
Lukket: Lukket punkt: Godkendelse af anlægsforslag til oversendelse til budgetforhandling 2023 -	98

Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til trafiksanering af rundkørsel ved Ndr. Kystvej.....	99
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til etablering af et lysreguleret vejkryds i Allinge.....	100

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

-

Bemærkninger til dagsordenen

Direktør Claus Andersen, afdelingschef Ole Dissing og afdelingsleder Tina Wester Dam fra BEOF samt Jesper Marker og Michael Brandt-Bernbom fra Center for Miljø og Fritid deltager ved mødet under behandling af punkt 2.

De lukkede punkter 35, 38, 40 og 41 blev behandlet efter punkt 7.

Punkt 2: Orientering: Temadrøftelse af spildevandsplan 2022

22/10901

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

På udvalgsrådet den 4. maj 2022 modtog Natur-, Miljø- og Planudvalget en kort orientering om baggrunden for spildevandsplanlægning. Det blev i den forbindelse besluttet, at der på det kommende udvalgsråd skulle være en temadrøftelse om oplægget til spildevandsplanen 2022, som følger her.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Orientering givet.

Sagsfremstilling

I forlængelse af beslutning på udvalgsråd den 4. maj 2022 følger en gennemgang af oplægget til spildevandsplanen ud fra følgende emner:

- Visioner: Kan de gældende stadig bruges eller ønsker udvalget justeringer? (10 min.)
- Åbent land og administrationsgrundlag, gennemgang af forvaltningen og drøftelse i udvalget (25 min.)
- Off. kloak og administrationsgrundlag, gennemgang af forvaltningen og drøftelse i udvalget (25 min.)

Den samlede gennemgang forventes at være 1 time. BEOF deltager i drøftelsen med Direktør Claus Andersen, Afdelingschef Ole Dissing og Afdelingsleder Tina Wester Dam for at give forsyningens perspektiv på spildevandsplanen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Punkt 3: Forretningsorden - revideret

21/17564

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Forretningsordenen foreslås ændret, således at formandsindstillinger ikke længere er muligt.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- ”Revideret forretningsorden for stående udvalg 2022-2025, NMPU” godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt.

Sagsfremstilling

Administrationen har vurderet at der er tvivl om, hvorvidt udvalgsformanden kan tilføje en supplerende indstilling til beslutning i sager som forberedes af administrationen, eller om det kun er direktøren. Det er direktøren, der er ansvarlig for det materielle indhold i sagen og derfor vil en supplerende indstilling fra udvalgsformanden alene kunne betragtes som en politisk tilkendegivelse, da udvalgsformanden ikke er leder af administrationen under pågældendes område. Det er borgmesteren der er øverste daglige leder af kommunens administration, jf. kommunestyrelseslovens § 31, stk. 3.

Administrationen vurderer at indholdet af en supplerende formandsindstilling vil kunne fremsættes som et ændringsforslag til direktørens indstilling under sagens behandling på udvalgets møde. Der er således ikke noget der taler for, at udvalgsformanden skal have en bedre ret end resten af udvalgets medlemmer, til at tilkendegive en afvigende holdning inden mødet.

Formandsindstillinger har til og med forrige kommunalbestyrelsesperiode kun været benyttet i et enkelt udvalg. Derfor foreslås § 4, stk. 2, 2. sætning fjernet fra udvalgets forretningsorden.

Herefter lyder § 4, stk. 2 således:

Dagsordenspunkterne forsynes med direktørens indstillinger.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Revideret forretningsorden for stående udvalg 2022 - 2025, NMPU

Punkt 4: Natur-, Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram 2022-2025

22/7360

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Udvalget har fra marts 2022 arbejdet på at skabe overblik over større projekter, opgaver og processer i udvalget over hele valgperioden. Arbejdsprogrammet skal ses som et dynamisk værktøj til prioritering, koordinering og dialog mellem udvalget, administrationen og de øvrige udvalg i forbindelse med tværgående emner.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- udvalget godkender arbejdsprogrammet for valgperioden

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt.

Sagsfremstilling

Udvalget har fra marts 2022 arbejdet på at skabe overblik over større projekter, opgaver og processer i udvalget over hele valgperioden. Som en del af processen har der været en løbende dialog mellem administrationen og udvalget i forhold til hvilke emner, der forventes at få aktualitet og politisk opmærksomhed i valgperioden.

Af gode grunde er arbejdsprogrammerne primært udfyldt for de kommende to år. Det er således tanken, at arbejdsprogrammerne med jævne mellemrum opdateres med ny viden og nye tiltag, samt ændringer i timing. Det er således forventningen, at arbejdsprogrammerne med tiden udfyldes for hele valgperioden.

Arbejdsprogrammet skal dermed ses som et dynamisk værktøj til prioritering, koordinering og dialog mellem udvalget, administrationen og de øvrige udvalg i forbindelse med tværgående emner.

Det er ligeledes tanken, at arbejdsprogrammet kan bruges til udvalgets drøftelser af input til budgetforhandlingerne i de pågældende år.

Økonomiske konsekvenser

ingen

Bilag

NMPU Arbejdsprogram

Punkt 5: Budgetopfølgning pr. 30. april 2022, Natur-, Miljø- og Planudvalget

22/7358

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2022.

For Natur-, Miljø- og Planudvalgets områder viser budgetopfølgningen, på bevillingerne med almindelig overførselsret, et regnskab med et forventet merforbrug på 9,6 mio. kr. i 2022. Der er overført et underskud på 4,5 mio. kr. fra 2021 til 2022. Årets resultat forventes således at blive et underskud på 14,1 mio. kr.

På bevillingerne med særlig overførselsret forventes samlet set et merforbrug på 11,8 mio. kr., her er der overført et overskud på 19,2 mio. kr. fra 2021 til 2022, dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 7,4 mio. kr.

På den ikke-overførbare del af bevillingerne forventes samlet set balance mellem forbrug og budget i 2022.

Anlægsopfølgningen viser et forventet forbrug på 113,2 mio. kr. ud af et rådighedsbeløb på 176,2 mio. kr.

Samlet set giver budgetopfølgningen anledning til bekymring i forhold til økonomien hos BAT, hvor der ses en stigning i det akkumulerede underskud.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- budgetopfølgningen tages til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Orientering givet.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2022. I 2022 gennemføres politiske budgetopfølgninger pr. 30. april og 30. september, samt administrative budgetopfølgninger pr. 31. juli og 31. januar 2023

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2022 ekskl. overførsler

Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2022 inkl. overførsler.

Som en del af budgetopfølgningen har der været fokus på at afdække mer-/mindreforbrug som følge af Corona. Hvis det er relevant for udvalgsområdet er det nævnt i bilaget.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgningen på driften.

Af bilag 2 fremgår budgetopfølgningen på anlæg

Drift

***Almindelig overførselsret** angiver den del af bevillingen, der ikke er henført til ikke-overførbare områder eller områder med særlig overførselsret. Der vil overvejende være tale om serviceudgifter.*

***Særlig overførselsret** angiver den del af bevillingen, der er kendetegnet ved, at områderne skal balancere over flere budgetår eller dækker over afgrænsede opgaver, som udføres/gennemføres over flere budgetår.*

***Ikke-overførbare bevilling** angiver den del af bevillingen, der hovedsageligt udgøres af de områder der ligger uden for den officielle definition af serviceudgifterne.*

For den del af **Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat** der vedr. Natur-, Miljø- og Planudvalgets områder forventes samlet set et merforbrug på 1,3 mio. kr. i 2022 på den del af bevillingen, der har almindelig overførselsret. Fra 2021 er der samlet set overført et underskud på 0,3 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 1,6 mio. kr.

Merforbruget skyldes hovedsageligt byggesagsafdelingen, hvilket både skyldes planlagt forbrug af overførsel fra 2021 samt manglende indtægter ift. byggesagsgebyrer. Dette medfører også, at byggesagsafdelingen forventes at komme ud med underskud i 2022 vedrørende byggesagsgebyrer.

På den del af bevillingen med særlig overførselsret forventes samlet set et merforbrug på 1,5 mio. kr. Fra 2021 er der samlet set overført et overskud på 4,2 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 2,7 mio. kr.

Der er et stort merforbrug pga. planlagt forbrug af overførte midler fra 2021 på forskellige klimapuljer- / projekter. Der vil dog stadig være et overskud på klimapuljer- / projekter, idet en del af de disponerede midler først forventes forbrugt / udbetalt i 2023.

For den del af **Center for Natur, Miljø og Fritid** der vedr. Natur-, Miljø- og Planudvalgets områder forventes samlet set et merforbrug på 1,6 mio. kr. i 2022 på den del af bevillingerne, der har almindelig overførselsret. Fra 2021 er der samlet set overført et overskud på 1,3 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 0,3 mio. kr.

Beredskabet investerer i 2022 i et overfladeredder beredskab. Der forventes fremadrettet en mindreudgift på området. Fra 2021 er overført midler til det fortsatte arbejde med blandt andet parkeringsstrategier. Dertil er overført midler afsat til nedbringelse af sagsbehandlingstiderne. Det øvrige merforbrug vedrører brugen af disse midler.

På den del af bevillingerne med særlig overførselsret forventes samlet set et merforbrug på 3,5 mio. kr. Fra 2021 er der samlet set overført et overskud på 4,9 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 1,5 mio. kr.

Fra 2021 er overført midler vedrørende skadedyrsbekæmpelsen, jordforurening samt indsatsplanlægning og pulje til medfinansiering af projekter på naturområdet. Merforbruget vedrører anvendelsen af disse midler til indsatser i 2022.

På den ikke-overførbare bevilling forventes balance mellem forbrug og budget i 2022.

For **Center for Ejendomme og Drift** forventes samlet set et merforbrug på 6,6 mio. kr. i 2022 på den del af bevillingerne, der har almindelig overførselsret. Fra 2021 er der samlet set overført et underskud på 5,5 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 12,2 mio. kr. Det er fortsat uafklaret om/i hvilken grad, der vil blive ydet kompensation til trafikskaberne fra statens side, denne usikker betyder nu at en evt. kompensation ikke er medtaget i denne opfølgning.

Merforbruget vedrører BAT, hvor stigende brændstofpriser og fortsat manglende indtægter efter corona er skyld i det samlede merforbrug.

På den del af bevillingerne med særlig overførselsret forventes samlet set et merforbrug på 6,9 mio. kr. Fra 2021 er der samlet set overført et overskud på 10,1 mio.kr. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 3,2 mio. kr.

Merforbruget skyldes anvendelse af overført overskud vedrørende vintertjenesten, hvor der forventes indkøbt nyt materiel.

På den ikke-overførbare bevilling forventes balance mellem forbrug og budget i 2022.

Anlæg

På Natur-, Miljø- og Planudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2022 netto 176,22 mio. kr. Der forventes et mindreforbrug på netto 62,97 mio. kr.

Det forventede mindreforbrug fremkommer primært ved projekter, der løber over flere år og hvor der i 2022 forventes et mindreforbrug, som f.eks.:

- Trafiksikkerhedsarbejder 2020-2023 med 2,3 mio. kr.*
- Disponibel anlægspulje til veje og broer med 7,9 mio. kr.*
- Pulje til parkeringsforhold/-strategi med 1,7 mio. kr.*
- Tejn Havn, sikring af molen med 1,3 mio. kr.
- El-biler, etablering af ladeinfrastruktur med 1,2 mio. kr.
- Pulje til øget trafiksikkerhed v/skoler (Hans Rømer Skolen) med 1,0 mio. kr.*
- Gadebelysning LED-teknologi med 1,6 mio. kr.
- Belægningsvedligeholdelse 2022 med 1,5 mio. kr.
- Læringsmiljø og madskole på Paradisbakkeskolen med 1,4 mio. kr.
- Tejn Rådhus, ombygning til Hjemme- og Sygeplejen med 6,1 mio. kr.
- Pulje til samling af administration med 9,0 mio. kr.*
- BAT, indkøb af elbusser med 9,6 mio. kr. *

- Nexø Strandpark med 9,6 mio. kr.*
- Byens Hus/Torv på Tværs i Rønne med 5 mio. kr.*

* Til disse projekter er der alene afsat rådighedsbeløb – der er endnu ikke givet anlægsbevillinger.

Økonomiske konsekvenser

På Natur-, Miljø- og Planudvalgets almindelige overførbare bevillinger er der fra 2021 overført et underskud på 4,5 mio. kr. Med et forventet merforbrug på 9,3 mio. kr., forventes årets resultat at blive et underskud på 13,8 mio. kr.

På den del af bevillingerne der har særlig overførselsret er der fra 2021 overført et overskud på 19,2 mio. kr., Med et forventet merforbrug på 11,8 mio. kr. forventes årets resultat at blive et overskud på 7,4 mio. kr.

På de ikke-overførbare bevillinger forventes samlet set balance mellem forbrug og budget i 2022.

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. april 2022

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2022 (*' mindreforbrug / '-' merforbrug)			Overført fra 2021 (*' overskud / '-' underskud)		Forventet resultat i 2022 (*' overskud / '-' underskud)		
	Overførbar	Særlig overførselsret	Ikke-overførbar	Overførbar	Særlig overførselsret	Overførbar	Særlig overførselsret	Ikke-overførbar
Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat	-1.312	-1.484		-262	4.182	-1.574	2.698	
49 Byg, plan og klima	-1.312	-1.484		-262	4.182	-1.574	2.698	
Center for Natur, Miljø og Fritid	-1.635	-3.457	0	1.335	4.947	-300	1.490	
51 Beredskab	-277			-23		-300		
52 Teknik, natur og miljø	-1.358	-3.457	0	1.358	4.947	1.490	0	
58 Affaldshåndtering			0				0	
Center for Ejendomme og Drift	-6.635	-6.853	0	-5.548	10.056	-12.183	3.203	0
53 Veje, parker og anlæg	-582	-6.395		582	9.598	0	3.203	
54 Vej og park	-1.257			1.257		0		
55 Ejendomme og service	-17	-485	0	17	458	0	0	0
56 Devika	-779			779		0		
57 Kollektiv trafik	-4.000			-8.183		-12.183		
Natur-, Miljø-, og Planudvalget	-9.583	-11.794	0	-4.475	19.185	-14.057	7.390	0

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2022 ekskl. overførsler fra 2021
Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2022 inkl. overførsler fra 2022

Bilag

Bilag 1: Budgetopfølgning pr. 30. april 2022, Natur-, Miljø- og Planudvalget

Bilag 2: Anlægsopfølgning pr. 30. april 2022, Natur-, Miljø- og Planudvalget

Punkt 6: Beslutning om oversendelse af udvalgets spareforslag til budget 2023

22/12363

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslag på udvalgets område til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger. Fagudvalgene skal oversende spareforslagene senest med udvalgmøderne, der ligger ultimo maj/primus juni.

Natur-, Miljø- og Planudvalget skal fremsende spareforslag for 5,4 mio. kr. i 2023 stigende til 7,7 mio. kr. i 2024. Spareforslagene vil blive præsenteret for den samlede kommunalbestyrelse på budgetseminar 1 den 22. juni.

På baggrund af drøftelser i udvalget på de forrige to møder har administrationen færdiggjort spareforslagene, og de er bilagt sagen. Det indstilles til udvalget, at spareforslagene oversendes til kommunalbestyrelsens videre arbejde med budget 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at udvalget oversender de konkrete spareforslag (bilag) til kommunalbestyrelsen videre arbejde med budget 2023

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt med følgende bemærkninger til spareforslag nr. 52-03 reduceres med 110.000 kr. således, at puljen er 500.000 kr., spareforslag nr. 53-02 bortfalder i 2023, spareforslag nr. 55-15 bortfalder i 2023 og spareforslag nr. 55-19 bortfalder i 2023.

René Danielsson kan ikke medvirke, da han mener, alle forslag bør oversendes således, at kommunalbestyrelsen har en chance for at løse opgaven, hvis ikke tilskuddet til særligt vanskeligt stillede kommuner på 35 mio. kr. tildeles.

Sagsfremstilling

Den 23. marts behandlede Økonomi- og Klimaudvalget sagen om sparerammen, og der blev besluttet en samlet spareramme i 2023 på 47 mio. kr. stigende til 67 mio. kr. i 2024, dvs. spareforslag for yderligere 20 mio. kr. i 2024.

Natur-, Miljø- og Planudvalget skal fremsende spareforslag for 5,4 mio. kr. i 2023 stigende til 7,7 mio. kr. i 2024. På baggrund af udvalgets tidligere behandlinger af spareforslag har administrationen færdiggjort disse, og tabel 1 viser en oversigt over besparelser opgjort på bevillinger. Oversigt over de konkrete spareforslag samt de enkelte spareforslag er med som bilag til sagen.

Forslagene har været drøftet i de respektive CenterMED-udvalg i forhold til arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold.

Spareforslagene vil blive præsenteret for den samlede kommunalbestyrelse på budgetseminar 1 den 22. juni.

Tabel 1: Oversigt over besparelser opgjort på bevillinger

Bevilling	Beløb i 2022-priser, i 1.000 kr.			
	2023	2024	2025	2026

51 Beredskab	-155	-380	-380	-380
52 Teknik, natur og miljø	-1.423	-1.344	-1.344	-844
49 Byg, plan og klima	-275	-379	-379	-379
53 Veje, parker og anlæg	-1.560	-2.210	-2.210	-2.210
55 Ejendomme og service	-2.111	-3.103	-3.103	-3.103
57 Kollektiv trafik	-560	-794	-794	-794
I alt	-6.084	-8.210	-8.210	-7.710

Efter budgetseminar 1 sendes de forskellige forslag i høring hos de høringsberettigede parter fra den 24. juni til den 11. august 2022. I denne periode har MED-systemet også mulighed for at kommentere på de samlede forslag.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Oversigt NMPU spareforslag

NMPU spareforslag

Punkt 7: Orientering vedrørende sikringsrum på Bornholm

22/12618

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Udvalget orienteres omkring opgørelse af antal beskyttelsesrum og sikringsrum på Bornholm

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- sagen tages til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Ved mail af 10. marts 2022 orienterede Beredskabsstyrelsen om visse forhold vedr. beskyttelsesrum affødt af krigen i Ukraine og opfordrede i den forbindelse kommunerne om at tilvejebringe en oversigt over offentlige beskyttelsesrum og bygninger med sikringsrumspligt.

Baggrunden for henvendelsen var at den seneste opgørelse over beskyttelsesrum er foretaget for mere end 20 år siden, hvorfor Forsvarsministeriet og Beredskabsstyrelsen så behov for, at der udarbejdes en ajourført landsdækkende opgørelse over eksisterende offentlige beskyttelsesrum, sikringsrum samt supplerende rum til beskyttelse.

Kommunerne blev anmodet om at fremsende en oversigt over offentlige beskyttelsesrum, sikringsrum samt supplerede rum til beskyttelse i kommunen til Beredskabsstyrelsen senest den 1. maj 2022, jf. nedenfor.

Definition:

Betondækkegrave: Offentlige tilgængelige rum, særligt beregnet på befolkningen der er på gaden, ved en evt. hændelse. Disse rum er typisk kendetegnede med en større betonkuppel med græs omkring.

Sikringsrum: Sikringsrum er typisk blevet/ bliver etableret, hvor der er mange mennesker samlet i bygninger (skoler, butikker, plejehjem mm.)

Supplerende rum til beskyttelse: Disse rum omfatter bl.a. underjordiske garageanlæg, metrostationer og andre større underjordiske forsamlingssteder mm.

Beredskabsstyrelsen har ønsket oplysninger om følgende:

Eksisterende offentlige beskyttelsesrum

- antal betondækningsgrave

- antal pladser i betondækningsgrave

- antal pladser i øvrige eksisterende offentlige beskyttelsesrum (herunder særligt de kombinerende offentlige beskyttelsesrum)

Pladser i sikringsrum

Supplerende rum til beskyttelse

Beredskabsstyrelsen anmodede samtidig kommunerne om at gennemgå eventuelt foreliggende, tidligere oversigter over supplerende beskyttelsesrum (i dag benævnt supplerende rum til beskyttelse, jf. § 9 i lov om beskyttelsesrum).

De supplerende rum til beskyttelse blev identificeret af det kommunale civilforsvar på baggrund af rekognoscering foretaget fra 1977 og i en række år derefter. Oversigterne har tidligere været opbevaret ved det kommunale civilforsvar og efter 1993 ved det kommunale redningsberedskab.

Center for Natur, Miljø og Fritid (Beredskabet), Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat (Byg) samt Center for Ejendomme og Drift (Ejendomsservice) har i samarbejde udarbejdet opgørelsen.

Opgørelsen over antal pladser i Bornholms Regionskommune er som følgende:

Kommune:

Antal:

Betondækningsgrave	15 stk
Antal pladser i betondækningsgrave	750 pladser
Antal pladser i øvrige offentlige beskyttelsesrum	425
Antal pladser i sikringsrum	18555
Antal pladser i supplerende rum til beskyttelse	0

Der findes ikke noget lovkrav om antal pladser pr. indbygger i danske kommuner.

Det er kommunalbestyrelsen, i den pågældende kommune, der fastsætter, hvor mange pladser man har behov for at have i kommunen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Punkt 8: Lukket: Lukket punkt: Beslutning om skibsliften på Tejn Havn

22/8901

Punkt 9: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til Allinge Havneport, afslutning

22/12011

Punkt 10: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til personsikkerhed på de kommunale havne

22/12227

Punkt 11: Oversendelse af anlægsforslag om forhøjelse af anlægspulje på havnene samt udvidelsesforslag til løbende vedligehold af havnene til budgetforhandlingerne for 2023

22/12559

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Administrationen har udarbejdet forslag til udvidelse af anlægs- og driftspuljen til havnene på baggrund af havnenes tilstand. Forslagene indstilles oversendt til budgetforhandlingerne for 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at udvalget oversender

- a) anlægsforslag til forhøjelse af anlægspuljen på havnene til budgetforhandlingerne for budget 2023
- b) udvidelsesforslag til forhøjelse af driftsmidler til vedligehold på havnene budgetforhandlingerne for budget 2023

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt.

Sagsfremstilling

Med sin placering midt i Østersøen har Bornholm altid været helt afhængig af søfarten, og søfarten har altid været helt afhængige af havnene. 80'ernes tilbagegang i fiskeriindustrien resulterede i at havnene langsomt men sikkert ændrede karakter fra tunge erhvervshavne til lystbådehavne med en mindre andel af fiskeri og færgedrift. I forbindelse med kommunesammenlægningen i 2003 besluttede Bornholms Regionskommune at sikre en fremtid for alle kommunale og private havne på Bornholm. Med Regionplantillægget fra 2005 besluttede Regionskommunen at "Der skal skabes rammer for at fastholde, og udvikle det store aktiv, de bornholmske havne er for Bornholm, bornholmer og turister.". Ud af Bornholms 23 havne er 10 af dem kommunale.

Vedligeholdelsesplan og anlægsmidler

Den 2. marts 2021 behandlede Natur- og Miljøudvalget vedligeholdelsesplanen for de kommunale havne. Dokumentet opdateres løbende. Det forventes, at Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres om en opdateret version af vedligeholdelsesplanen i løbet af sommeren 2022.

Prioriteringskriterierne jf. vedligeholdelsesplanen for de kommunale havne er som følgende:

- 1 Myndighedskrav og personsikkerhed ved drift, herunder færdsel på havneområdet samt lovpligtige serviceaftaler.
- 2 Kritisk vedligeholdelse, begrænsning af funktionssvigt og yderligere følgeskader.
- 3 Vedligeholdelse, rettidigt omhu.

- 4 Udvikling af havneområdet med henblik på at sikre og optimere fremtidig drift.
- 5 Ingen direkte tilknytning til driften af havneområdet.

Jf. vedligeholdelsesplanen af den 25. marts 2021 er der på overslagsniveau anlægsopgaver for sammenlagt 72,2 mio. Disse er fordelt som følgende:

Prioritet 1 - 0,4 mio.

Prioritet 2 - 67,8 mio.

Prioritet 3 - 3,0 mio.

Prioritet 4 - 0,7 mio.

Prioritet 5 - 0,3 mio.

Det bemærkes at prioritet 1 og 2 er direkte efterslæb på anlægsopgaver, som burde have været udført. Der er tale om anlægsopgaver, hvor skaden allerede er sket og burde udføres hurtigst muligt, således så yderligere følgeskader undgås.

Der er på nuværende tidspunkt er der afsat 1.884.000 kr. til den disponibel anlægspulje til havne 2023. Jf. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets beslutning den 10. april 2019, bliver den disponible anlægspulje ekstraordinært nedskrevet med 306.000 kr. (2020 priser). Beslutningen blev truffet som følge af et akkumuleret driftsunderskud.

I 2024 og 2025 er der afsat 2.203.600 kr.

Det bemærkes at anlægspuljen for 2022 på 1,8 mio. ikke står mål i forhold til det høje efterslæb på sammenlagt 68,2 mio. kr. Ved en opretholdelse af nuværende budgetramme, vil efterslæbet kunne indhentes på cirka 40 år. Det vurderes at en sådan vedligeholdelsesindsat, vil resultere i at efterslæbet vil stige. Det anbefales derfor, at den forventede årlige anlægspulje hæves væsentligt med ikke mindre end 5 mio. Efterslæbet vil kunne indhentes på ca. 14 år. Det kan forventes at indtil 17% af den bevilligede forhøjelse vil blive brugt på rådgiverydelse.

Det kan heri nævnes, at den eksisterende vedligeholdelsesplan kommer til at gennemgå et revisionsarbejde i løbet af sommeren 2022. Der er siden marts 2021 blevet registreret flere anlægsopgaver, som vil blive tilføjet. Yderligere vil enkelte eksisterende anlægsopgaver blive forsøgt splittet op således, at overslagspriserne bliver så retvisende som muligt. Det forventes at den opdateret udgift på efterslæbet vil stige med 3 mio.

Vedhæftet dagsorden er anlægforslag vedr. forhøjelse af den disponible anlægspulje på havnene.

Daglig vedligehold og driftsøkonomi

Jf. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets beslutning den 10. april 2019, bliver driftsbevillingen nedskrevet med 300.000 kr. årligt, til og med 2024. Beslutningen blev truffet som følge af et akkumuleret driftsunderskud.

At bringe de kommunale havnes stand op på et niveau, der matcher arealernes betydning i øens udvikling og økonomi, kræver en indsats i det daglige løbende vedligehold af arealer og faciliteter. Anlægsbudgettet på den kommunale anlægsmasse kan ikke stå alene, men skal suppleres af fokus på den løbende drift og vedligehold af havnene. For at understøtte dette fokus er der i 2022 nedsat et driftsteam, som udelukkende arbejder med mindre håndværksmæssige reparations- og vedligeholdelsesopgaver på de ti havne. Teamet varetager mindre fugearbejder, maler- og

træbeskyttelsesarbejde, udskiftning af bolværk, oprydning, o.l. Mange af de opgaver, som brugerrådene i årevis har efterlyst fokus på.

Havnenes driftsøkonomi er meget presset. Stigende priser på materialer gør det næsten umuligt at få driftsbudgetterne på den enkelte havn til at strække, og der prioriteres hårdt i opgaverne ude på havnene for at forhindre budgetoverskridelser. Der er flere eksempler på, at dele af havnearealerne må afspærres, fordi der ikke er midler i indeværende år til at bestille håndværkere til at udføre en mindre driftsopgave. Når en vedligeholdelsesopgave udskydes er der altid risiko for, at skaden forværres og dermed fordyres.

Driftsbudgetterne er yderst afhængige af arealindtægter samt indtægter fra erhvervsbåde, fastliggere og gæstesejlere. Hvor de førstnævnte indtægtskilder er relativt stabile, så er indtægterne fra gæstesejlere meget svære at forudsige. De afhænger bl.a. af om det er godt vejr, af nye trends indenfor lystsejls og af corona-restriktioner i landene rundt om Østersøen. I 2022 besluttede man at forsøge at øge indtægterne ved en generel takststigning på 9,25 %. Det skal heri nævnes at takststigningen blev medtaget som et spareforslag i budgetforhandlingerne, og gav ikke havnene flere midler at drive havne for. Det bemærkes at stigningen har ramt eksempelvis jollejerne hårdt, og der er fare for, at denne brugergruppe forsvinder ud af havnene, hvis takststigninger fortsætter. En yderligere stigning af eksempelvis gæstesejlertaksterne stiller krav om et vist serviceniveau på havnene (toiletter og badeforhold i god stand, pænt vedligeholdte kajer og moler, nye elinstallationer, osv.), og det store efterslæb på vedligehold af de kommunale havne har betydet, at der er et stykke vej igen, hvad dette angår. Derfor anses en yderligere stigning i taksterne at kunne have en øget negativ virkning og anbefales derfor ikke som middel til at opnå flere driftsmidler på havnene.

Baseret på ovenstående anbefaler administrationen en udvidelse af driftsbudgettet på 1 mio. kr. I dag er der allokeret ca. 100.000 kr. til løbende drift og vedligehold til hver enkelt af de 10 kommunale havne. Med en udvidelse af driftsbudgettet på 1 mio. kr. vil disse budgetter kunne øges til 200.000 kr. pr. havn, hvilket vil betyde en stor forskel i muligheden for at kunne indkøbe de nødvendige materialer og værktøj til driftsteamet samt til at bestille autoriserede håndværkere til de andre mindre driftsopgaver, der løbende opstår på havnene.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1 - Udvidelse af anlægspulje på havnene, budget 2023-26

Bilag 2 - Udvidelsesforslag, driftsmidler til vedligeholdelse af kommunale havne

Bilag 1 - Forhøjelse af anlægspulje på havnene, budget 2023-26

Punkt 12: Bornholms Regionskommunes hørings svar til vandområdeplaner 2021-2027

22/10737

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Vandområdeplanerne er samlet en plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks søer, vandløb, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv fra 2000. Planerne indeholder indsatsprogrammer, som kommunerne skal iværksætte for at opfylde miljømålene.

De nye vandområdeplaner 2021-2027 (VP3^[1]) er pt. i offentlig høring. Fristen for at afgive bemærkninger er den 22. juni 2022. Bornholms Regionskommune har fået indsatser på følgende områder: Vandløb, vådområder/lavbundprojekter og spildevand. I den forbindelse er der udarbejdet et hørings svar, som hermed fremlægges for NMPU.

[1] De nye vandområdeplaner kaldes også for VP3 (tredje planperiode). Der har været 2 forudgående planperioder (VP1 og VP2),

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Bornholms Regionskommune afgiver hørings svar til Statens Vandområdeplaner 2021 – 2027.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt.

Sagsfremstilling

Høring

De nye [vandområdeplaner 2021-2027](#) (VP3) er pt. i offentlig høring. Fristen for at afgive bemærkninger er den 22. juni 2022.

Høringsmaterialet består af selve vandområdeplanerne 2021-2027 (indsatsplanerne), tilhørende vejledning, selve undersøgelsesprogrammet (NOVANA: Det nationale overvågningsprogram for vand og natur) og 7 bekendtgørelser, der skaber fundamentet for selve planerne og som kommunerne tager afsæt i ved behandling af myndighedsopgaver, som berører målsatte vandområder.

Baggrund for at afgive hørings svar

Bornholms Regionskommune ønsker at afgive hørings svar til de nye vandområdeplaner. Det sker som følge af vandområdeplanernes faglige kompleksitet og den administrative indsats, som indsatsprogrammet kræver fra kommunernes side. Hørings svaret rummer både bemærkninger og spørgsmål. Hørings svaret fremgår som bilag og der er indlagt en læsevejledning til NMPU.

Hvad er vandområdeplanerne?

Vandområdeplanerne er samlet en plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks søer, vandløb, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv fra 2000. Målet er, at der skal sikres min. god økologisk tilstand i recipienterne (de enkelte vandløb, søer etc.), som Miljøstyrelsen har udpeget som målsat, og som ikke lever op til miljømålet.

Miljømål og indsatser

Vandområdeplanerne fastlægger konkrete miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster i Danmark. Planerne indeholder også indsatsprogrammer, som kommunerne skal iværksætte for at opfylde miljømålene.

Indsatser på Bornholm ifm. VP3:

Bornholms Regionskommune har fået nye indsatser på 3 områder, som skal gennemføres. Herudover bliver der overført indsatser fra VP2, som ikke er gennemført af forskellige årsager:

- **Vandløb:** Her er der 14 nye indsatser. Der er tale om: Genslyngning, hævnning af vandløbsbund, udlægge gydegrus, fjerne spærringer (dæmninger). Projekterne skal forbedre tilstanden i de bornholmske vandløb.
- **Kystvande:** Her skal der etableres vådområder (der fjerner 0,6 ton N (kvælstof)/år) og etableres lavbundsprojekter (0,3 ton N/år). Projekterne skal reducere udledningen af kvælstof til kystvandet (der samlet har ringe økologisk tilstand).
- **Spildevand:** Her skal der gennemføres forbedret spildevandsrensning i det åbne land for 323 ejendomme. Hertil er 154 ejendomme videreført fra VP2. Projekterne skal forbedre rensningen af spildevandet og mindske udledningen af organisk stof, kvælstof og fosfor til vandløb, søer og kystvandet

Økonomiske konsekvenser

Indsatsplanen har en indirekte økonomisk konsekvens for Bornholms Regionskommune med afsæt i følgende:

- At gennemførelse af indsatserne er en tidskrævende administrativ opgave. Implementeringen er et myndighedsansvar og opgaven ligger indenfor rammen af opgaveløsningen på de respektive myndighedsområder, men gennemførelse kræver fuld opmærksomhed i lange perioder. Det betyder, at øvrige myndighedsopgaver bliver nedprioriteret, hvilket forlænger sagsbehandlingstiden.
- At tildelingen af midler til gennemførelse af projekterne ikke matcher den tid administrationen bruger på at gennemføre projekterne. Tilskuddet til løntimer kan ikke øges, hvis projektet viser sig at være mere tidskrævende end forventet.
- At tilsagnet om tilskud er låst og der dermed ikke er taget højde for prisstigninger mv.
- At Miljøstyrelsen, jf. høringssvaret, kan tildele kommunerne delvist tilskud til at gennemføre indsatser. Dette med en forventning om, at kommunerne selv spæder op med midler. Da kommunerne har pligt til at gennemføre indsatserne, har vi her et økonomisk skisma.

Bilag

Bilag

Punkt 13: Godkendelse af det reviderede byfornyelsesprogram for områdefornyelse i Aakirkeby

18/10598

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø-, og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Kommunalbestyrelsen igangsatte i november 2018 områdefornyelse i Aakirkeby på baggrund af et byfornyelsesprogram. Programmet beskrev 5 indsatsområder, som udgjorde investeringer for 17,6 mio. kr. Programmet var ikke fuldt finansieret ved godkendelsen og er sidenhen ikke lykkedes med at opnå fuld finansiering. Styregruppen har på den baggrund vurderet, at projektet må revurderes ud fra det aktuelle budget. Derfor har styregruppen udarbejdet et opdateret byfornyelsesprogram med et reduceret budget og en prioritering af de indsatsområder, som kan understøtte borgernes prioriterede ønsker om byens udvikling indenfor indsatsområder *Nye Byrum i Bymidten*, *Medborgerhuset*, *Rekreative og Grønne Tilbud* og *Aktiviteter og Projektledelse og Borgerinddragelse*.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- at det reviderede byfornyelsesprogram for områdefornyelse godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø-, og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales, idet udvalget ønsker præciseret, hvorfor der afsættes flere midler til administration idet indsatser reduceres.

Å

Sagsfremstilling

Baggrund for det nye byfornyelsesprogram for områdefornyelse i Aakirkeby

Kommunalbestyrelsen igangsatte i november 2018 områdefornyelse i Aakirkeby på baggrund af et byfornyelsesprogram. Programmet beskrev 5 indsatsområder, som udgjorde investeringer for 17,6 mio. kr. Siden er der i et samarbejde mellem styregruppen og borgerne i byen blevet arbejdet på de i programmet beskrevne indsatsområder.

Programmet var ikke fuldt finansieret ved godkendelsen. Det var i stedet indarbejdet i programmet, at finansieringen skulle udgøres af både kommunale, statslige og private midler, som i løbet af programmet skulle tilføres.

Det oprindelige budget på 17,6 mio. kr. er forblevet underfinansieret og styregruppen vurderer, at det ikke er realistisk at opnå finansieringen i projektperiodens sidste 18 måneder. Styregruppen fremlægger her et revideret byfornyelsesprogram med et reduceret budget (Bilag 1: Byfornyelsesprogram for Aakirkeby Områdefornyelse, rev maj 22). De enkelte indsatsområder er blevet tilpasset, således at udfordringer, der ikke længere gør sig gældende, er skrevet ud. Borgerne har prioriteret temaer *Natur og Biodiversitet*, *Idræt og Leg* samt *En By for Alle Generationer* og indsatsområderne er blevet justeret, således at en indfrielse af målsætninger og succeskriterier er tilpasset dette fokus. Ikke mindst blev der skelet til, hvad der er realistisk i henhold til budgetmæssige forudsætninger og eksterne finansieringsmuligheder. Der er nu fokus på økonomisk realiserbare delprojekter, som afspejler de valgte temaer, og som ligger indenfor indsatsområder *Nye Byrum i Bymidten*, *Medborgerhuset*, *Rekreative og Grønne Tilbud* og *Aktiviteter* samt *Projektledelse og Borgerinddragelse*, således at hele programmet kan gennemføres.

Å

Historik

Områdefornyelsen i Aakirkeby har været i gang siden 2018. Der er allerede gennemført flere projekter i byen. Blandt andet er Torvet forvandlet til et naturtorv, i Sdr. Byskov er en række publikumsfaciliteter blevet forbedret, i Kannikeskoven er der etableret en hundelufferplads og der er gennemført et forvildningsprojekt målrettet byens borgere. Læs mere om historikken i Bilag 2: Områdefornyelse i Aakirkeby: historik og status.

Under anlægning af Naturtorvets første fase, blev der foretaget en udgravning til et større plantebed til træer, buske og urter i Torvets sydvestlige hjørne. Entreprenøren startede hurtigt på det højtliggende grundfjeld under brostensbelægningen. Dette umuliggjorde den korrekte etablering af bed og af den nye belægning. Rådgiveren og styregruppen blev enige om at udnytte klippens kvaliteter ved at lade det stå synligt. Det omgivende terræn blev reguleret for at skabe let adgang til grundfjeldet, der blev placeret trædesten som trin for yderligere at facilitere tilgængeligheden og der blev plantet vilde urter og buske. Dette indslag i Torvets indretning kom til at hedde 'hullet' i folkemunde. Entreprenøren etablerede også dræning, da det viste sig, at regnvand ikke sivede hurtigt nok væk et uforudset ekstraarbejde, som dog også ville have været nødvendigt i forbindelse med det oprindelige bed for derved at kunne forebygge, at jorden blev overvådet med vand. Meninger om 'hullet' delte borgerne i Aakirkeby og skabte megen debat. Efter halvandet år, havde borgerne ikke taget 'hullet' til sig. Styregruppen tog de utilfredse borgeres efterretninger til sig og traf en beslutning om at vende tilbage til den oprindelige plan. Entreprenøren lukkede 'hullet', satte sten og plantede urter og buske. De kunne dog ikke plante træer på grund af klippens beliggenhed. Dette forløb er - overordnet set - i overensstemmelse anlæggets forventede økonomi, når der ses bort fra det uforudsete ekstraarbejde.

Å

Å Å Å Å Å Å Å Å

Her ses 'hullet' før (2020) og efter (2021) dræningen blev etableret.

Å

'Hullet', fyldt og tilplantet (2022).

Å

Det reviderede program

Styregruppen har revideret byfornyelsesprogrammet. Det nye program er tilpasset den finansiering, som anses for realistisk i den resterende projektperiode.

To af indsatsområderne: *Branding og Stedsidentitet* samt *Boliger og Boformer* er fjernet fra programmet. *Nye Tilgængelige Rum i Bymidten*, *Medborgerhuset* og *Rekreative og Grønne Tilbud og Aktiviteter* er blevet opprioriteret og udvalgte projekter indenfor indsatsområderne prioriteret. *Projektledelse og Borgerinddragelse*, som oprindeligt lå under *Branding og Stedsidentitet*, er blevet oprettet som et selvstændigt indsatsområde.

Da udpegede anlægsprojekter ikke blev optaget på kommunens budget for 2022 og 2023, skal områdefornyelsen gennemføres for kommunale og statslige områdefornyelsesmidler samt eventuel ekstern finansiering.

Styregruppen har afholdt to afstemninger blandt borgerne for at kvalificere byfornyelsesprogrammet, så det i højere grad afspejler borgernes ønsker og behov.

Å

Indsatsområderne

Indsatsområde 01 – Branding og Stedsidentitet

Gennem arbejdet med de overordnede temaer har byen hurtigt fundet frem til sit brand igennem de gennemførte inddragelsesprocesser: *Å Bornholms natur- og idrættsby nr. 1 i fællesskabets tegn*. Som en følge af dette, skal alle kommende tiltag afspejle disse temaer: natur, idræt/leg/bevægelse og fællesskab og bidrage til både et bæredygtigt erhvervsliv og en tiltrækning af ressourcer til flyttere. Derfor er dette indsatsområde nu skrevet ud af programmet.

Indsatsområde 02 – Nye Tilgængelige Rum i Bymidten

Der sættes fokus på en renovering af byens pladser i bymidten: Torvet, Smedetorvet og gaderummet foran Bibliotekspladsen. En fornyelse af pladserne kan være med til at forstærke oplevelsen af bymidten langs handelsstræget Åst-vestgående akse, mellem Torvet – Smedetorvet - Bibliotekspladsen. For at understrege pladsernes sammenhæng og identitet som bymidte, vil der arbejdes med gennemgående elementer i forhold til f.eks. belægning og beplantning.

Flagskibet i bymidten for Naturbyen er Naturtorvet. Derfor er der fokus på at anlægge den afsluttende fase. Ønskerne til denne fase er især et mere urbant inventar til både den forvildede beplantning og til ophold. Smedetorvet bærer dette tema videre i sin rolle som forplads til det kommende Byens Hus og Lokalarkivet og omfatter i samme stil som Naturtorvet. De elementer, som allerede kendetegner den lille plads, bevares.

Forvildningstiltagene skal fortsætte, med inklusion af både hjemmehørende planter og evt. en mere dekorativ beplantning, som understøtter insektlivet. For at understøtte insektlivet og biodiversitet vælges f.eks. vilde stauder og frugtbringende buske, som ikke forudsætter jordudskiftning.

Å

Å

Naturtorvet, muligheder

Â
Â
Â

Smedetorvet, muligheder

Â

Indsatsområde 03 – Medborgerhuset – Byens Hus

Der er et udtalt behov blandt borgerne for et sted i byen, som kan anvendes til uorganiserede aktiviteter, som især understøtter det uformelle, multikulturelle fællesskab på tværs af generationer. Borgerforeningen er motoren bag realiseringen af projektet, som ønskes udfoldet i det lille byhus på Smedetorvet. Huset anvendes allerede i begrænset

omfang af Borgerforening, Lokalarkivet, Datastue og Telefonstjernen og der skal ændres på den indvendige indretning af bygningen for at imødekomme ønskerne.

Å

Å

Indsatsområde 04 – Nye Boliger og Boformer

Indsatsområdet har været svært at løse pga. de lave priser i Aakirkeby, der vanskeliggør investeringer i nybyggeri, idet omkostningerne ved nybyggeri overstiger den salgspris man efterfølgende vil forvente at kunne få. Dette emne indgår fremover i planafdelingens generelle arbejde med at tiltrække investeringer og få bygget nye boliger på Bornholm.

Å

Indsatsområde 05 – Rekreative og Grønne Tilbud og Aktiviteter

Kommende projekter, som prioriteres indenfor dette område er:

- Forvildningsprojekter i samarbejde med Center for Ejendom og Drift. Forvildningsprojekterne har flere målsætninger:
 - at øge biodiversitet ift. både dyre- og planteliv
 - at tjene som inspiration til private borgere
 - at fungere som testområder for forskellige strategier
 - at danne rammer for forskellige aktiviteter i naturen
- Etablering af en aktivitetsplads som samlingspunkt for bebyggelse og samvær i Aakirkeby mellem Aakirkeby-Hallerne og Natur Bornholm. Pladsen kan indrettes på de idrætsarealer, som er i ekstensiv brug (se kortet nedenfor, det blå-skraverede område) og rumme aktiviteter og opholdsmuligheder for børn, voksne, ældre og borgere med funktionsnedsættelser. Indretningen skal også indeholde naturelementer, som understøtter udviklingen af en stærk biodiversitet. Aktivitetspladsen skal være et mødested for byens borgere og en attraktion, som tiltrækker gæster og turister – en "destinationslegeplads". Aktivitetspladsen vil facilitere mødet mellem generationerne, kunne være i brug 24/7 til forskellige formål for forskellige målgrupper og være med til at præsentere leg og bebyggelse på nye og nyttende måder.

Å

Det oprindelige byfornyelsesprogram, der blev godkendt i Kommunalbestyrelsen i november 2018, udgjorde 17,6 mio. kr. Pr. 24. juni 2021 er givet anlægsbevillinger på 3,7 mio. kr. Kommunalbestyrelsen har senest godkendt forhøjelser af anlægsbevillingerne den 24. juni 2021 på 3,7 mio. kr. (udgifter) og -2,1 mio. kr. (tilskud).

Bornholms Regionskommune har i 2022 fået tildelt en ramme på 6,7 mio. kr. fra statens pulje til landsbyfornyelse. Refusionsprocenten fra Statens pulje til landsbyfornyelse er 60 %. Det går, at Bornholms Regionskommune skal medfinansiere med 40 %. Medfinansieringen kommer fra kommunens pulje til nye områdefornyelser. Kommunalbestyrelsen prioriterede den 31. marts 2022 1,68 mio. kr. fra Statens pulje til landsbyfornyelse til områdefornyelse i Aakirkeby. Kommunes medfinansiering udgør 1,12 mio. kr. Projektet tilføres derved i alt 2,8 mio. kr.

Sammen med de tidligere anlægsbevillinger kommer projektets samlede økonomi til at udgøre 6,5 mio. kr. (udgifter) og -3,8 mio. kr. (tilskud). Kommunes nettoudgift bliver 2,7 mio. kr.

Å

Å

Indsatsområde	Oprindeligt planlagte aktiviteter i projektperioden 2018-2023	Oprindeligt budget i byfornyelsesprogrammet	Præcisering af aktiviteter jvf. det reviderede program	Revideret byfornyelsesprogram
1	Branding*	150.000		5.400
2	Nye byrum, trafikale forbedringer og tilgængelighed	9.435.000		1.874.080
	Etablering, ændring og indretning af byens rum (Torvet, Smedetorvet, Eskildsgade som shared space, Bibliotekspladsen, trafikplan)		Smedetorv, omlægning Naturtorvet, udbedring fase 1 og anlæg fase 2	
3	Medborgerhus	1.000.000		315.480
	Etablering og indretning		Medborgerhus, Eskildsgade 15	
4	Boliger og boformer	-----		0
	Boliger, almennyttige boliger, økolandsby, seniorfællesskaber		Udgår	
5	Rekreative tiltag	5.550.000		2.302.020
	Aktivitetsområder, etablering og forbedringer (legepladser, skolehaver, oplevelsessti, hundeluftning mv)		Etablering af aktivitetsplads på Grønningen	
	Nye aktiviteter i naturen, Sdr. Byskov		Etableres i andet regi	
	Stiforbindelser		Etableres i andet regi	
	Skaterbane		Udgår	
	Forvildning		Forvildning	
6	Projektadministration	1.541.000		2.055.680
	Borgerinddragelse, kommunikation mv		Borgerinddragelse, kommunikation	
	Projektledelse		Projektledelse	
	I alt	17.676.000		6.552.660

* Branding er ikke refunderbar jf. vilkårene for Statens pulje til landsbyfornyelse. Derfor svarer de alene til allerede forbrugte udgifter.

Å

Drift

Der er behov for at afsætte budget til de afledte driftsudgifter, som etableringen af anlæggene medfører.

Når etableringen er fuldstændt, overgives anlæggene og den løbende drift til de driftsområder, der på nuværende tidspunkt har ansvaret for de udvalgte områder.

Der er beregnet årlige driftsudgifter på 172.000 kr. fordelt på de områder, hvor der bliver etableret anlæg.

I et efterfølgende dagsordenspunkt på dette møde vil der blive anmodet om forhandlinger af anlægsbevillinger og bevillinger til afledte driftsudgifter.

Å

Risiko

Muligheden for at anskaffe de foreskrevne materialer til anlægsprojekter kan dog påvirkes af den nuværende geopolitiske situation, hvor der både er knaphed og stigende priser. Det kan betyde, at de budgetterede udgifter stiger og at anlæg måske omprojekteres med et andet indhold eller omfang, end beskrevet i det fremlagte program. I så fald bliver programmet genfremsat.

Bilag

Byfornyelsesprogram for Aakirkeby Områdefornyelse, rev maj 22

OMRÅDEFORNYELSE I AAKIRKEBY: HISTORIK OG STATUS

Punkt 14: Anlægsbevillinger til områdefornyelse i Aakirkeby

18/10598

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

På baggrund af den godkendte disponeringssag af 31. marts 2022 søger Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat om en forhøjelse af de eksisterende anlægsbevillinger til områdefornyelse i Aakirkeby. Med forhøjelsen frigives de midler, som blev disponeret i sagen 31/3-2022. Forhøjelsen skal benyttes til udgifter til projekter under områdefornyelsens indsatsområder Nye Byrum i Bymidten, Medborgerhuset, Rekreative og Grønne Tilbud og Aktiviteter og Projektledelse og Borgerinddragelse.

Ved forhøjelse af disse anlægsbevillinger vil byfornyelsesprogrammet, der blev behandlet i et tidligere punkt på dette møde, være fuldt finansieret.

Samtidig med forhøjelse af anlægsbevillinger søges bevillinger til de afledte driftsudgifter fra 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at:

a) - anlægsbevillingen til områdefornyelse i Aakirkeby forhøjes med 2.807.310 kr. (udgift), således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør 6.552.660 kr.,

- der afsættes rådighedsbeløb til udgifter på i alt 2.807.310 kr., fordelt med 1.754.310 kr. i 2022 og 1.053.000 kr. i 2023,

- anlægsbevillingen til refusion/tilskud til projektet forhøjes med

-1.684.386 kr. (indtægt fra statens pulje til landsbyfornyelse), således at den samlede anlægsbevilling til refusion/tilskud herefter udgør -3.817.396 kr.,

- der afsættes rådighedsbeløb til refusion/tilskud på i alt -1.684.386 kr., fordelt med -1.052.586 kr. i 2022 og -631.800 kr. i 2023, og

- nettoudgiften for Bornholms Regionskommune på i alt 1.122.924 kr. finansieres af puljen til nye områdefornyelsesprojekter med 701.724 kr. i 2022 og 421.200 kr. i 2023.

b) - der fra 2023 afsættes i alt 172.000 kr. årligt til drift fordelt som følger:

- der afsættes 40.000 kr. fra 2023 og frem under bevilling 53 Veje, parker og anlæg til drift af de i økonomiafsnittet anførte tiltag finansieret af kassebeholdningen

- der afsættes 100.000 kr. fra 2023 og frem under bevilling 55 Ejendomme og service til drift af de i økonomiafsnittet anførte tiltag finansieret af kassebeholdningen

- der afsættes 32.000 kr. fra 2023 og frem under bevilling 59 Idrætsområder til drift af de i økonomiafsnittet anførte tiltag finansieret af kassebeholdningen

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen igangsatte i november 2018 områdefornyelse i Aakirkeby på baggrund af et byfornyelsesprogram. Programmet beskrev seks indsatsområder, som udgjorde investeringer for 17,6 mio. kr. Programmet var ikke fuldt finansieret ved godkendelsen. Det var i stedet indarbejdet i programmet, at finansieringen udgøres af både kommunale, statslige og private midler, som løbende tilføres programmet.

Det oprindelige budget på 17,6 mio. kr. er forblevet underfinansieret og styregruppen vurderer, at det ikke er realistisk at opnå finansieringen i projektperiodens sidste 18 måneder. Styregruppen har nu fremlagt et revideret byfornyelsesprogram med et reduceret budget. De enkelte indsatsområder er blevet tilpasset, således at udfordringer, der ikke længere gør sig gældende, er skrevet ud, og indsatsområderne er blevet justeret, således at en indfrielse af målsætninger og succeskriterier er tilpasset det skarpere fokus på de af borgerne prioriterede temaer *Natur og Biodiversitet, Idræt og Leg og En By for Alle Generationer*. Ikke mindst blev der skelet til hvad der er realistisk i henhold til budgetmæssige forudsætninger og eksterne finansieringsmuligheder. Der er nu fokus på realiserbare delprojekter indenfor indsatsområder *Nye Byrum i Bymidten, Medborgerhuset, Rekreative og Grønne Tilbud og Aktiviteter og Projektledelse og Borgerinddragelse*, således at hele programmet kan gennemføres indenfor den kendte økonomi.

Under indsatsområdet *Nye Byrum i Bymidten* færdiggøres Naturtorvet, det centrale torv i Aakirkeby, og Smedetorvet indrettes dels som opholds- og legerum, og dels som forplads til Byens Hus. Under indsatsområdet *Medborgerhuset* indrettes huset på Smedetorvet til Byens Hus, som et samlingspunkt for byens ikke-organiserede aktiviteter og som Lokalarkivets, Datastauans og Telefonstjernens tilhørssted. Under indsatsområdet *Rekreative og Grønne Tilbud og Aktiviteter* kan især fremhæves anlæg af en aktivitetsplads for alle generationer og flere forvildningstiltag. Indsatsområdet *Projektledelse og Borgerinddragelse* omfatter projektlederløn og midler til den fortsatte borgerinddragelsesproces og afholdelse af møder.

Afledte driftsudgifter

Der er behov for at afsætte budget til de afledte driftsudgifter, som etableringen af anlæggene medfører.

Indsatsområde 02 Nye Byrum i Bymidten (Naturtorvet og Smedetorvet)

Driften af de nye belægningsforventes at være udgiftsneutrale. Det nye byinventar vælges bl.a. ud fra at være vedligeholdelsesfrit, men samtlige elementer skal efterses ved regelmæssige intervaller og evt. flyttes og opbevares. I forhold til den nuværende driftsindsats omkring plantekasser og bord-bænkesæt, budgetteres med en forhøjelse på 15.000 kr. årligt.

Indsatsområde 03 Medborgerhuset

Den afledte årlige driftsudgift for kommunen budgetteres at udgøre 100.000 kr. Indvendig vedligeholdelse forudsættes dækket af Borgerforeningen i henhold til den eksisterende samarbejdsaftale.

Indsatsområde 05 Rekreative og Grønne Tiltag

Der etableres en aktivitetsplads, som kun kræver minimal vedligeholdelse, både hvad angår redskaber, faldunderlag og beplantning. Slitage kan dog føre til sikkerhedsmæssige fejl og mangler, så pladsen skal regelmæssigt efterses i henhold til en udarbejdet inspektionsplan. I forhold til den nuværende drift af arealet som træningsbane budgetteres med øgede driftsudgifter på 32.000 kr.

De nye plantninger på torvene og i de forvildede områder anslås at ville medføre øgede driftsudgifter på 25.000 kr.

I alt udgør de øgede driftsudgifter 172.000 kr. årligt.

Økonomiske konsekvenser

Anlægsudgifter

Der er ad flere omgange givet anlægsbevillinger til områdefornyelse i Aakirkeby, senest den 24. juni 2021, hvor anlægsbevillingen (udgift) blev forhøjet til 3.745.350 kr. Kommunalbestyrelsen har godkendt anlægsbevillinger på følgende møder (akkumulerede beløb):

Dato	Samlede bruttoudgifter	Samlede tilskud	Samlede nettoudgifter
------	------------------------	-----------------	-----------------------

26. april 2018	400.000 kr.		400.000 kr.
29. november 2018	1.402.000 kr.	-526.000 kr.	876.000 kr.
27. juni 2019	1.469.500 kr.	- 593.500 kr.	876.000 kr.
10. oktober 2019	1.904.500 kr.	- 1.028.500 kr.	876.000 kr.
30. april 2020	3.057.850 kr.	-1.720.510 kr.	1.337.340 kr.
24. juni 2021	3.745.350 kr.	-2.133.010 kr.	1.612.340 kr.

Bornholms Regionskommune har i 2022 fået tildelt en ramme på 6.737.492 kr. fra statens pulje til landsbyfornyelse. Af disse har kommunalbestyrelsen den 31. marts 2022 prioriteret 1.684.386 kr. til områdefornyelse i Aakirkeby. For at udløse disse, skal medfinansieringen fra kommunens pulje til nye områdefornyelsesprojekter udgøre 1.122.924 kr.

I alt tilføres projektet 2.807.310 kr. Sammen med tidligere anlægsbevilling på 3.745.350 kr. udgør projektets samlede anlægsbevilling herefter 6.552.660 kr. (udgift).

Med denne sag matches således kommunale midler på i alt 1.122.924 kr. med midler fra den statslige pulje til landsbyfornyelse, idet der søges om en forhøjelse af anlægsbevillingerne på netto 1.122.924 kr.:

- Forhøjelse af anlægsbevillingen til områdefornyelse i Aakirkeby på 2.807.310 kr. (udgift), således at den samlede anlægsbevilling til udgifter herefter udgør 6.552.660 kr.
- Forhøjelse af anlægsbevillingen til refusion/tilskud til projektet på -1.684.386 kr. (indtægt fra statens pulje til landsbyfornyelse), således at den samlede anlægsbevilling til refusion/tilskud herefter udgør -3.817.396 kr.

Anlægsbevillingerne kan specificeres således:

Indsatsområde, beløb i hele kroner	Nuværende anlægsbevilling	Forhøjelse		Ny anlægsbevilling
		2022	2023	
01 Branding	60.000	-54.600		5.400
02 Byrum og aktiviteter i bymidten	1.125.000	649.080	100.000	1.874.080
03 Medborgerhuset	105.000	250.000		355.000
05 Rekreative og grønne tiltag	921.000	834.500	507.000	2.262.500
06 Projektledelse og borgerinddragelse	1.534.350	75.330	446.000	2.055.680
Samlede udgifter	3.745.350	1.754.310	1.053.000	6.552.660

Indtægter

Statens pulje til byfornyelse 2018	-526.000			-526.000
LAG-Bornholm	-67.500			-67.500
Statens pulje til landsbyfornyelse 2019-2022	-1.539.510	-1.052.586	-631.800	-3.223.896
Samlede indtægter	-2.133.010	-1.052.586	-631.800	-3.817.396
Nettoudgifter	1.612.340	701.724	421.200	2.735.264

Driftsudgifter

Når etableringen er fuldstændt, overgives anlæggene og den løbende drift til de driftsområder, der på nuværende tidspunkt har ansvaret for de udvalgte områder. I tabellen nedenfor er de ansvarlige driftsområder skitseret og det er anført under hvilken bevilling de afledte driftsudgifter vil blive placeret.

Indsatsområde	Ansvarlig driftsafdeling	Årligt driftsbudget i kroner fra 2023 og frem	Driftsbevilling
Beløb i hele kr.			
02 Nye Byrum i Bymidten	Center for Ejendomme og Drift, Veje, parker og anlæg	15.000	Bevilling 53
03 Medborgerhus*	Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice	100.000	Bevilling 55
05 Rekreative og Grønne Tiltag	Center for Ejendomme og Drift, Veje, parker og anlæg	25.000	Bevilling 53
05 Rekreative og Grønne Tiltag	Center for Natur, Miljø og Fritid, Idrætsområderne	32.000	Bevilling 59
Afledte driftsudgifter pr. år		172.000	

* Ejendomsservice indstiller, at bygningen opgraderes til fuld drift, idet der i dag alene er bevilling til tomgangsdrift uagtet, at bygningen løbende er taget i brug til lokalarkiv, borgerforening, opmagasinering med mere.

Gennemførelse og risici

Muligheden for at anskaffe de foreskrevne materialer til anlægsprojekter kan dog påvirkes af den nuværende geopolitiske situation, hvor der både er knaphed og stigende priser. Det kan betyde, at de budgetterede udgifter stiger og at anlæg må omprojekteres med et andet indhold, end beskrevet i programmet. I så fald bliver en ny sag fremlagt til godkendelse.

Punkt 15: Godkendelse af revideret byfornyelsesprogram for Områdefornyelse Nexø

22/2800

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Styregruppen for Områdefornyelse Nexø har udarbejdet et revideret byfornyelsesprogram. Det reviderede program og budget prioriterer en målrettet indsats for at realisere en strandpark i den nordlige del af Nexø Havn. Derudover har Bolig- og Planstyrelsen tilkendt områdefornyelsen en fristforlængelse på 1,5 år. I budgettet er der derfor medregnet midler til projektledelse for den tilbageværende projektperiode.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- det reviderede byfornyelsesprogram inkl. revideret budget godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Nyt, revideret byfornyelsesprogram 2022

Områdefornyelse Nexø arbejder med 6 indsatsområder beskrevet i et byfornyelsesprogram. Der har i den seneste tid været væsentlige økonomiske ændringer i projekterne. Derfor fremlægger styregruppen nu et revideret byfornyelsesprogram til politisk behandling.

Strandparken anses fortsat som det vigtigste projekt at få indfriet og afgørende i forhold til erhvervsudvikling, private investeringer, livskvalitet og tilflytning. Med en politisk godkendelse bekræftes styregruppen i den strategiske retning, hvor strandparken anses som afgørende forudsætning for, at byudviklingen i Nexø lykkes.

Revideret byfornyelsesprogram 2020

Kommunalbestyrelsen besluttede i november 2018 at igangsætte Områdefornyelse Nexø. Siden har styregruppen samarbejdet med lokale aktører og borgere om at indfri de beskrevne indsatsområder. Særligt projektet med at anlægge en strandpark i den nordlige del af Nexø Havn, har styregruppen vurderet som løftestang for hele byens udvikling. Derfor blev der i juni 2020 udarbejdet et revideret byfornyelsesprogram med en omfordeling af de økonomiske midler og en klar prioritering i budgettet om at realisere strandparken.

Til budgetforhandlingerne 2021 blev der afsat yderligere 10 mio. kr. til områdefornyelsen målrettet strandparken. Projektet var på daværende tidspunkt fortsat underfinansieret og afhængigt af at tiltrække yderligere finansiering. Siden er der i marts 2022 truffet politisk beslutning om at allokere yderligere midler fra Bolig- og Planstyrelsens landsbyfornyelsespulje til Områdefornyelse Nexø. På den baggrund fremlægges i juni 2022 endnu et revideret byfornyelsesprogram til politisk behandling.

Indsatsområderne

De enkelte indsatsområder justeres, så målsætninger og succeskriterier for hvert indsatsområde tilpasses det overordnede fokus på strandparken.

Det følgende beskriver justeringer for hvert indsatsområde jf. det reviderede byfornyelsesprogram:

Branding og kommunikation

Indsatsområdet nedskaleres budgetmæssigt. Det forventes, at målsætning og succeskriterier i høj grad indfris som afledt effekt af de andre indsatsområder.

Indsatsområdet er budgetteret til 25.000 kr. i byfornyelsesprogrammet.

Sammenhæng og aktiviteter mellem bymidte og havn

Indsatsområderne 'Sammenhæng og aktiviteter mellem bymidte og havn' og 'Center- og trafikplanlægning' er igangsat sideløbende og tæt forbundne. Der arbejdes for en fælles strategi for at skabe bedre sammenhæng og aktiviteter i byen og på havnen. Det forventes, at målsætning og succeskriterier indfries trods en budgetmæssig nedskalering.

Indsatsområdet er budgetteret til 1.492.980 kr. i byfornyelsesprogrammet.

Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter

Indsatsområdet er fortsat prioriteret højest i programmet og anses som frontløber for udviklingen i Nexø. Her allokeres størstedelen af de økonomiske midler.

Indsatsområdet er budgetteret til 27.749.790 kr. i byfornyelsesprogrammet.

Kultur- og medborgerhus

Indsatsområdet vil i fornødent omfang blive understøttet af medarbejderressourcer.

Indsatsområdets aktuelle forbrug er 91.750 kr. Der forventes ikke yderligere udgifter i den resterende projektperiode.

Center- og trafikplanlægning

Det forventes, at målsætning og succeskriterier indfries trods en budgetmæssig nedskalering.

Indsatsområdet er budgetteret til 150.000 kr.

Tilflytning til Nexø – nye boligprojekter

Indsatsområdet vil i fornødent omfang understøttes af medarbejderressourcer, men tilgodeses ikke selvstændigt i budgettet.

Sammenfatning

Budgetmæssigt er der sket en forøgelse fra det forhenværende budget på 24.371.750 kr. til nu 32.462.120 kr. Derudover prioriteres fortsat en fokusering af midler til realisering af strandparken. Dette sker på baggrund af et stort ønske fra styregruppens lokale medlemmer om at fremme netop denne del af byfornyelsesprogrammet og Nexøs udvikling.

Fristforlængelse

I marts 2022 blev Områdefornyelsen tilkendt en fristforlængelse på 1,5 år af Bolig- og Planstyrelsen. Begrundelsen var, at Covid-19 har forårsaget manglende fremdrift i projekterne grundet hjemsendelse. Derudover har pandemien kompliceret den brede, lokale forankring pga. forsamlingsforbud. Projektperioden løber derfor til 30. maj 2025. Det samlede budget er tilpasset, så det indeholder midler til projektledelse for yderligere 1,5 år.

Status på strandparkprojektet

En strandpark i Nexø vil åbne byen mod vandet og udgøre et nyt rekreativt centrum med store muligheder for vandaktiviteter og kystnære oplevelser. Stranden vil være et rekreativt sted for beboere og besøgende i byen, som får let adgang til havet, og byliv og naturoplevelser smelter sammen. Samtidig er strandparken vurderet som et gearskifte for Nexø og katalysator for byens udvikling og private investeringer, som gennem bl.a. byggeri af boliger vil understøtte regionskommunes målsætning om 42.000 borgere i 2028. Derfor blev det besluttet først af styregruppen og dernæst af

kommunalbestyrelsen at lade strandparken være det højst prioriterede indsatsområde i byfornyelsesprogrammet, da dette blev revideret i 2020. Det er denne ambition, som det fremlagte byfornyelsesprogram fortsat understøtter.

Anlægstidsplan

Lige nu afventer Bornholms Regionskommune afklaring på den tekniske del af projektet, herunder hvordan spildevandet, der i dag udledes i området, håndteres. Efter den tekniske afklaring vil der indledes et myndighedsarbejde, hvor nødvendige tilladelser indhentes samt igangsættelse af en udbuds- og projekteringsfase. Herefter indledes anlægsfasen, som forventes opstartet i 2023/2024.

Kabelbanen

Efter grundig overvejelse er det styregruppens anbefaling at tage kabelbanen ud af strandparkprojektet, hvorfor den ikke længere fremgår af projektet. Ekspert i wakeboard og vandski vurderer, at strandparken har ugunstige forhold for aktiviteterne forbundet med kabelbane. Det nuværende budget for strandparken tager derfor udgangspunkt i, at der ikke integreres en kabelbane i projektet. Der arbejdes på at skabe muligheder for andre rekreative aktiviteter i strandparken.

Parkering

I forbindelse med etableringen af strandparken har rådgivere vurderet, at der vil være behov for ca. 140 parkeringspladser i højsæsonen. Der forventes generelt en stigning i parkeringsbehovet i takt med at flere udviklingsprojekter i området realiseres. Derfor igangsatte Områdefornyelsen i april 2022 en parkeringsanalyse. Analysen skal omsættes til en parkeringsstrategi, som skal imødekomme det øgede parkeringsbehov.

Drift

Der vil i forbindelse med det videre arbejde med strandparken blive udarbejdet et afledt driftsbudget for projektet.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser for byfornyelsesprogrammet fremgår af anlægsbevillingerne til Områdefornyelse i Nexø, der behandles i særskilt punkt på dette møde. Der henvises til dette dagsordenspunkt for fuldt overblik over de økonomiske konsekvenser.

Afledte driftsudgifter

Der gøres opmærksom på, at der vil være afledte driftsudgifter forbundet med realisering af flere af tiltagene i indsatsområderne. Det er i en selvstændig anlægssag blevet indstillet, at der skal afsættes 100.000 kr. årligt til drift af strandparken. Driftsudgifterne vil blive fremlagt mere detaljeret, når de enkelte tiltag i byfornyelsesprogrammet er udviklet og sættes i gang.

Bilag

Program for områdefornyelse i Nexø_revideret_udgave_2022

Punkt 16: Anlægsbevillinger til Områdefornyelse Nexø

18/13736

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På baggrund af den godkendte disponeringssag af 31. marts 2022 søger Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat om en forhøjelse af de eksisterende anlægsbevillinger til områdefornyelse i Aakirkeby. Med forhøjelsen frigives de midler, som blev disponeret i sagen 31/3-2022. Forhøjelsen skal benyttes til udgifter til projekter under områdefornyelsens indsatsområder 'Sammenhæng og aktiviteter ml. bymidte og havn', 'Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter', og 'Center- og trafikplanlægning'. Desuden skal forhøjelsen benyttes til projektledelse i årene 2022-2025.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

a)

- anlægsbevillingen til områdefornyelse i Nexø forhøjes med 28.776.540 kr. (udgift), således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør 32.462.120 kr.,

- der afsættes rådighedsbeløb til udgifter på i alt 28.776.540 kr., fordelt med 26.319.540 kr. i 2022, 702.000 kr. i 2023 og 1.755.000 kr. i 2024,

- anlægsbevillingen til refusion/tilskud til projektet forhøjes med -17.265.924 kr. (indtægt fra statens pulje til landsbyfornyelse), således at den samlede anlægsbevilling til refusion/tilskud herefter udgør -19.206.084 kr.,

- der afsættes rådighedsbeløb til refusion/tilskud på i alt -17.265.924 kr., fordelt med -15.791.724 kr. i 2022, -421.200 kr. i 2023 og -1.053.000 kr. i 2024, og

- nettoudgiften for Bornholms Regionskommune på i alt 11.510.616 kr. finansieres af det afsatte rådighedsbeløb til Nexø Strandpark på 10.000.000 kr., pulje til nye områdefornyelsesprojekter med i alt 1.450.616 kr., samt af driftsbevilling 52 Teknik, natur, miljø, vejplanlægning, med 60.000 kr., idet egenfinansieringen er afsat i årene 2022-2024, som anført nederst i tabellen i økonomiafsnittet.

b)

der fra 2024 afsættes i alt 100.000 kr. årligt under bevilling 53 Veje, parker og anlæg til drift af Nexø Strandpark finansieret af kassebeholdningen

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales. Mikael Benzon afventer sin stillingtagen.

Sagsfremstilling

Forhøjelse af eksisterende anlægsbevillinger

I juni 2022 blev et revideret byfornyelsesprogram for Områdefornyelse Nexø fremlagt til politisk behandling. I denne sag søges om forhøjelse af de eksisterende bevillinger, således at bevillingerne matcher budgettet anført i byfornyelsesprogrammet. Imødekommes anmodningen om at forhøje anlægsbevillingerne, vil programmet være fuldt finansieret.

Forhøjelsen finansieres af de rådighedsbeløb, som kommunen har afsat til medfinansiering af projektet (40 pct.) og af statens pulje til landsbyfornyelse (60 pct.). Kommunalbestyrelsen godkendte denne disponering den 31. marts 2022.

Områdefornyelse Nexø og byfornyelsesprogrammet

Kommunalbestyrelsen igangsatte i november 2018 områdefornyelse i Nexø ved at godkende byfornyelsesprogrammet. Programmet beskrev på daværende tidspunkt syv indsatsområder, som udgjorde investeringer for 30,69 mio. kr. Programmet var ikke fuldt finansieret ved godkendelsen. Det var i stedet indarbejdet i programmet, at finansieringen udgjordes af både kommunale, statslige og private midler, som løbende skulle tilføres programmet. Byfornyelsesprogrammet blev i juni 2020 revideret og nedjusteret til 24,37 mio. kr. Der var fortsat ikke fuld finansiering til programmet.

Revideret byfornyelsesprogram og indsatsområderne

Styregruppen fremlægger parallelt med denne sag et revideret byfornyelsesprogram med et revideret budget. Det reviderede program og budget prioriterer en målrettet indsats for at realisere en strandpark i den nordlige del af Nexø Havn. Derudover har Bolig- og Planstyrelsen tilkendt områdefornyelsen en fristforlængelse på 1,5 år med baggrund i forsinkelser grundet Covid-19. I budgettet er der derfor medregnet midler til projektledelse for den tilbageværende projektperiode.

De enkelte indsatsområder er justeret, så målsætninger og succeskriterier for hvert indsatsområde er tilpasset det overordnede fokus på strandparken. Ud over at realisere strandparken, er der fokus på realiserbare delprojekter indenfor indsatsområderne 'Sammenhæng og aktiviteter ml. bymidte og havn' og 'Center- og trafikplanlægning'. Delprojekter under det vedtagne byfornyelsesprogram vil løbende frem mod 2025 blive igangsat efter godkendelse i kommunalbestyrelsen af de enkelte delprojekter.

Under 'Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter' går finansieringen til følgende delindsatser: afslutning af forundersøgelser, indhentning af nødvendige tilladelser fra relevante myndigheder, udarbejdelse af detailprojekt for etablering af strandparken, udsendelse af projektet i udbud, og slutteligt selve anlægsarbejdet. Under 'Sammenhæng og aktiviteter ml. bymidte og havn' vil en fredeliggørelse af Toldbodgade være det centrale greb, som skal indfri indsatsområdet's målsætning om at sammenbinde by og havn. Samtidig understøttes lokale initiativer i bymidten. Under 'Center- og trafikplanlægning' udarbejdes en samlet trafikplan for byen, herunder en strategi for parkeringsforholdene i byen. 'Kultur- og medborgerhus' og 'Tilflytning til Nexø' understøttes fremadrettet i det fornødne omfang af medarbejderressourcer. Derudover er der i det samlede budget afsat midler til projektledelse og til den fortsatte borgerinddragelsesproces og afholdelse af møder.

Strandparken

På nuværende tidspunkt samarbejdes med Sweco om at kvalificere budget til Nexø strandpark. I 2022-2023 skal strandparken projekteres.

Når strandparken er projekteret, vil den fulde projektbeskrivelse inkl. revideret budget blive fremlagt til politisk behandling med henblik på godkendelse af igangsætning. I projektbeskrivelsen vil ligeledes indgå håndtering af parkering samt overblik over afledt drift med henblik på indarbejdelse i de kommende budgetter. Med denne sag afsættes 100.000 kr. til drift fra 2024. Dette beløb vil senere blive kvalificeret.

Fristforlængelse

I marts 2022 blev projektet tilkendt en fristforlængelse på 1,5 år af Bolig- og Planstyrelsen i tillæg til den oprindelige fristdato 30. november 2023. Derfor er der behov for at allokere midler til projektledelse frem til den 30. maj 2025. Forlængelsen tager afsæt i, at Covid-19 har forårsaget manglende fremdrift i projekterne grundet hjemsendelse. Derudover har pandemien kompliceret den brede, lokale forankring pga. forsamlingsforbud. Anlægsbevillingen, som kommunalbestyrelsen godkendte den 30. april 2020, dækker midler til projektledelse t.o.m. 2022. Det fremlagte budget er derfor tilpasset, så det indeholder midler til projektledelse for perioden frem til 2025. Fristforlængelsen er en nødvendighed for at få afsluttet de komplicerede myndighedsprocesser og anlægsaktiviteter, der er knyttet til realisering af strandparken.

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen har tidligere godkendt anlægsbevillinger til projektet på følgende møder (akkumulerede beløb):

Dato	Samlede bruttoudgifter	Samlede tilskud	Samlede nettoudgifter
29. november 2018	2.248.980	-1.053.000	1.195.980
10. oktober 2019	2.311.980	-1.116.000	1.195.980
30. april 2020	3.335.580	-1.730.160	1.605.420
27. maj 2021	3.685.580	-1.940.160	1.745.420

Der søges i denne sag om en forhøjelse af anlægsbevillinger og rådighedsløb som skitseret i tabellen nedenfor, således at der afsættes budget til byfornyelsesprogrammet, der er behandlet i et tidligere punkt på dette møde (juni 2022).

Som det fremgår af indstillingen samles egenfinansieringen af projektet i én anlægsbevilling sammen med tilhørende refusion/tilskud. Det drejer sig om:

- Rådighedsbeløb til Strandpark i Nexø. Vedtaget i budgetforlig 2021 med 10.000.000 kr. Ved at trække dette rådighedsbeløb ind i projektet, kan der opnås refusion fra statens pulje til landsbyfornyelse på -15.000.000 kr. (tilskud).
- Rådighedsbeløb fra pulje til nye områdefornyelsesprojekter i perioden 2022-2024 med i alt 1.450.616 kr. Ved at trække dette rådighedsbeløb ind i projektet, kan der opnås refusion fra statens pulje til landsbyfornyelse på -2.175.924 kr. (tilskud).
- Driftsmidler fra bevilling 52 Teknik, natur og miljø, vejplanlægning til en trafikanalyse på 60.000 kr. Ved at trække disse driftsmidler ind i projektet, kan der opnås refusion fra statens pulje til landsbyfornyelse på -90.000 kr. (tilskud).

Tabel 1 – Økonomi i projektperioden 2018-2025

Udgifter i projektperioden 2018-2025	Nuværende anlægsbevilling	Forhøjelse				Byfornyelsesprogram marts 2022
		2022	2023	2024	I alt	
Projektadministration	1.767.600	385.000	400.000	400.000	1.185.000	2.952.600
Branding og kommunikation	25.000				0	25.000
Sammenhæng og aktiviteter m.l. bymidte og havn	492.980	1.000.000			1.000.000	1.492.980
Strand - og havnepromenade med vandaktiviteter	1.250.000	24.842.790	302.000	1.355.000	26.499.790	27.749.790
Kultur- og medborgerhus	150.000	-58.250			-58.250	91.750
Trafik- og parkeringsplan	0	150.000			150.000	150.000
Udgifter i alt	3.685.580	26.319.540	702.000	1.755.000	28.776.540	32.462.120
Tilskud i projektperioden 2018-2025	Nuværende anlægsbevilling	Forhøjelse				Byfornyelsesprogram marts 2022
Statens pulje til byfornyelse 2018	-1.053.000				0	-1.053.000
Statens pulje til landsbyfornyelse	-887.160	-15.791.724	-421.200	-1.053.000	-17.265.924	-18.153.084
Tilskud i alt	-1.940.160	-15.791.724	-421.200	-1.053.000	-17.265.924	-19.206.084
Medfinansiering BRK i projektperioden 2018-2025	Nuværende anlægsbevilling	Forhøjelse				Byfornyelsesprogram marts 2022
Tidligere overført til projektet	-382.980				0	-382.980
Pulje til nye områdefornyelser 2018-2024	-1.362.440	-467.816	-280.800	-702.000	-1.450.616	-2.813.056
Driftsbevilling 52, vejplanlægning		-60.000			-60.000	-60.000
BRK Budgetforlig 2021, Strandpark		-10.000.000			-10.000.000	-10.000.000
Medfinansiering BRK i alt	-1.745.420	-10.527.816	-280.800	-702.000	-11.510.616	-13.256.036

Driftsudgifter.

Når etablering af strandparken er fuldstændt, vil området overgå til drift, og der afsættes derfor 100.000 kr. årligt fra 2024 til renholdelse, fjernelse af tang, toiletter, sandfodring m.m. under bevilling 53 Veje, parker og anlæg.

Driftsbudgettet vil blive kvalificeret yderligere, når strandparken er projekteret, og der er udarbejdet driftsaftaler med Nexø Havn, private grundejere og foreninger i strandparkens umiddelbare nærhed

Punkt 17: Igangsætning af lokalplan for strandpark og -promenade i Nexø

22/12541

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune er i gang med at muliggøre realisering af en strandpark i Nexø. Projektet kræver, at der udarbejdes en lokalplan, som kan muliggøre etablering af strandpark og -promenade samt regulere placering af infrastrukturelementer som rørledninger, vejforbindelse og parkeringspladser.

Økonomi og Klimaudvalget skal godkende, at planlægningen igangsættes.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- at planlægning for strandpark og -promenade i Nexø igangsættes med afsæt i pkt. A-D jf. sagsfremstillingen

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Indledning:

Bornholms Regionskommune har siden 2018 arbejdet for at anlægge en strandpark i Nexø. Dette arbejde er fortsat igangværende, og kommunen har fået tilladelse til anlægget af kystdirektoratet, samt opnået finansiering til anlæg af strandparken i regi af Nexø Områdefornyelse. Der udestår stadig en endelig finansiering af en spildevandsløsning, som skal begrænse antallet af overløb fra spildevandssystemet i forbindelse med store regnskyl. Det forventes, at en løsning vil falde på plads i løbet af efteråret 2022.

Anlæg af strandpark og omlægning af spildevand forudsætter, at der udarbejdes en lokalplan, som disponerer anvendelsen af arealerne omkring strandparken. Planlægningen skal igangsættes nu, hvis myndighedsprocesser og anlæg af strandparken skal kunne færdiggøres inden Nexø Områdefornyelse afsluttes. Er anlægsarbejdet ikke afsluttet forud for Nexø Områdefornyelse afsluttes bortfalder tilskuddet fra statens landsbyfornyelsespulje. Tilskuddet fra landsbyfornyelsespuljen udgør 60 % af det samlede budget. Området, som administrationen foreslår, der lokalplanlægges for, er vist på kortet nedenfor.

Indhold:

Strandparken vil aflede, at det omkringliggende område ændrer karakter. Strandparken ligger ud for et område, som i kommuneplanen er udlagt til blandet bolig og erhverv. Private aktører har allerede vist interesse i at bygge på de tilstødende arealer, og en realisering af strandparken forventes at være en forudsætning for byudviklingen af de bagvedliggende arealer; en byudvikling som gennem etablering af bl.a. boliger og erhverv vil bidrage til regionskommunens vision om at være 42.000 borgere i 2028.

Strandparken vil tilføje et stort rekreativt areal til et område, som i dag er domineret af bymæssig og til dels industriel karakter. Lokalplanen skal derfor danne en overordnet struktur for mødet mellem den eksisterende by og det kommende rekreative areal. Det er forventeligt, at strandparken vil give grobund for nye aktiviteter på Nexø Havn, og det er derfor vigtigt, at der med lokalplanen besluttet nogle rammer for den fremtidige anvendelse, der kan rumme ny aktivitet og benytte strandparken som et aktiv, og samtidig sikre at området er attraktivt og tilgængeligt for alle.

Strandparken vil betyde, at langt flere besøger området. Lokalplanen skal derfor fastlægge parkeringsarealer, vejtracé og færdselsarealer til bløde trafikanter.

Bornholms Energi og Forsyning har i dag spildevandsledninger med udløb til havet ud for den kommende strandpark. Det er nødvendigt at omlægge ledningerne for at kunne realisere strandparken. Ledningerne er placeret på det privatejede areal kaldet Nordfiletgrunden.

Det er nødvendigt at regulere placeringen af ledninger på Nordfiletgrunden nu, da anlæggelsen af strandparken vil blive forsinket, hvis ledningerne først kan flyttes, når et byggeri på arealet er projekteret. Administrationen har haft dialog med grundejer, som er positivt indstillet overfor, at der kommer en afklaring omkring fremtidig placering af ledninger.

For at kunne skabe en spildevandsløsning som muliggør, at strandparken kan anvendes som badestrand, vil det også være nødvendigt at anlægge bassinkapacitet under terræn. Der skal derfor reserveres areal til spildevandsanlæg. Arealer, som benyttes til ledninger og bassin, må ikke bebygges, men arealerne kan med fordel bruges til veje, stier og parkering eller eventuelt rekreative områder.

Planområdet indeholder to områder, Nordfiletgrunden og Nexø Mole, hvor administrationen forventer, at der vil blive ansøgt om at lave byggeri i fremtiden. Nærværende lokalplan skal ikke regulere byggerierne, men blot skabe overordnede rammer for arealerne omkring dem. Der vil skulle udarbejdes selvstændige supplerende lokalplaner for byggeri i de to områder, som skal politisk igangsættes uafhængigt af nærværende lokalplan

Planlægningens mål og fokuspunkter:

Administrationen anbefaler, at lokalplanlægning for strandpark og -promenade i Nexø igangsættes med afsæt i pkt. A-D:

A - Anvendelsen fastholdes til blandede bolig- og erhvervsformål.

B - Anvendelsen strandpark og strandpromenade muliggøres.

C - Der fastlægges rammer for udformningen af fælles offentlige arealer

D - Der fastlægges areal til infrastruktur, herunder spildevandsanlæg, rørledninger, vej- og stiforbindelser samt parkeringspladser.

Proces: Forslag til lokalplan 148 udarbejdes og screenes for miljøvurdering. Herefter fremlægges planforslaget til Natur-, Miljø- og Planudvalget til indstilling og til Økonomi- og Klimaudvalgets godkendelse, forinden det sendes i 4 ugers offentlig høring.

Efter høringen kan Økonomi- og Klimaudvalget vedtage lokalplanen endeligt, efter indstilling fra Natur-, Miljø- og Planudvalget.

Prioritering:

Marts måned 2022 besluttede Økonomi- og Klimaudvalget retningslinjer for prioritering af lokalplaner. Da nærværende lokalplan vil aflede boligbyggeri og midlerne fra Nexø Områdefornyelse bevilliget til anlæggelse af strandparken er betinget af en tidsfrist, anbefaler administrationen, at planarbejdet gennemføres med høj prioritet.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 18: Godkendelse af midlertidig forsøgsordning med parkeringslicenser for trekanten i Nexø

22/2470

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med Nexø Områdefornyelse er der siden efteråret 2020 arbejdet med at skabe bedre sammenhæng mellem Nexø bymidte og Nexø Havn. Arbejdet er forankret i det politisk vedtagne byfornyelsesprogram for områdefornyelsen under indsatsområde 'Sammenhæng og aktiviteter mellem bymidte og havn'. Kommunalbestyrelsen besluttede i april 2022, at fredeliggøre Toldbodgade i et et-årigt forsøg for at styrke sammenhængen mellem Nexø Bymidte og Nexø Torv. Siden har de private grundejere af 'Trekanten' tilbudt, at et privatejet parkeringsareal kan indgå i det et-årige forsøg. Dermed vil forsøget kunne udvides og styrkes ved, at "Slipset" ved Skippertorvet kan bindes sammen med arealet på den anden side af Sdr. Landevej. Administrationen vurderer, at det vil styrke det etårige forsøg, hvis arealet indgår i forsøget. Friholdelsen af det private areal for parkering betinges af udstedelse af parkeringslicenser, som erstatning for de mistede parkeringsarealer.

Der er behov for politisk godkendelse til udstedelse af parkeringslicenser, som erstatning for det parkeringsareal, der friholdes i forsøgsperioden.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- forsøgsordning med parkeringslicenser som beskrevet under pkt. A-E godkendes.

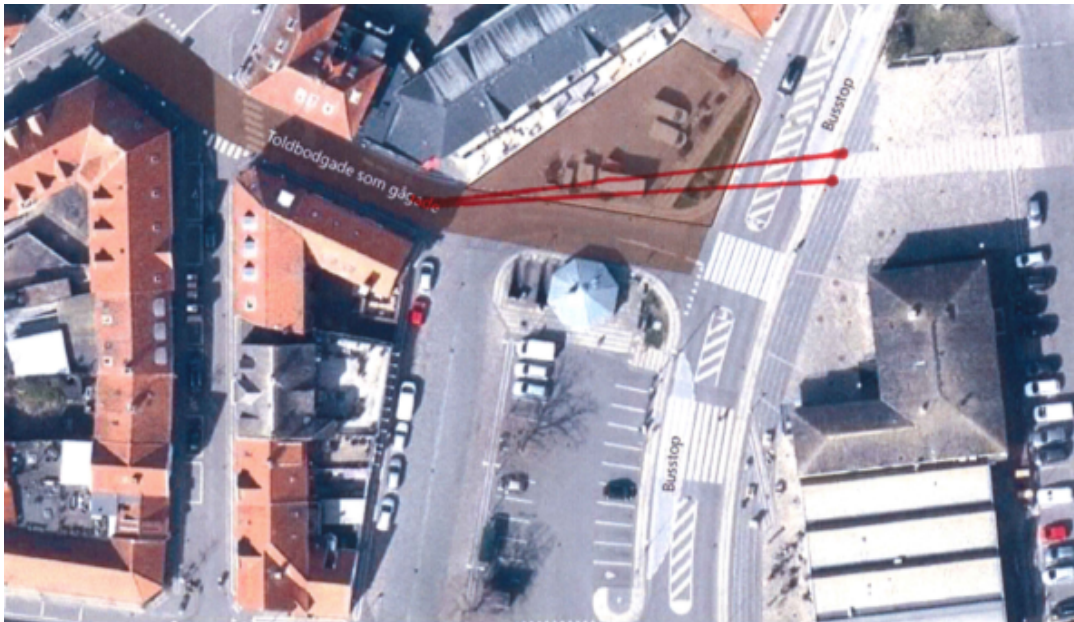
Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt.

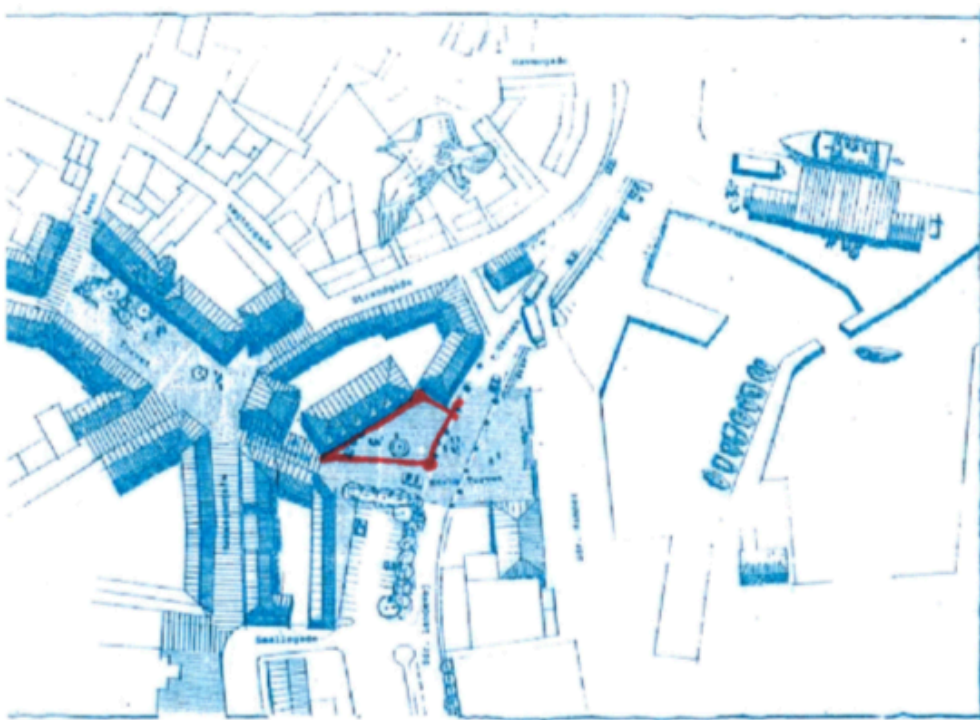
Sagsfremstilling

Der er siden efteråret 2020 blevet arbejdet med en strategi for, hvordan der med bedre byrum og styrkede forbindelser mellem dem, kan skabes sammenhæng mellem Nexø bymidte og Nexø Havn. Baggrunden herfor er, at tyngden i kommercielle aktiviteter i disse år forskydes fra bymidten til havnen. Der er derfor brug for at styrke sammenhæng og synlighed af bymidten for at understøtte en fastholdelse af butikker og andre publikumsorienterede erhverv såsom cafeer og restauranter i bymidten.

Arbejdet finder sted i regi af Nexø Områdefornyelse og er forankret i det politisk vedtagne byfornyelsesprogram for områdefornyelsen under indsatsområde 'Sammenhæng og aktiviteter mellem bymidte og havn'. Kommunalbestyrelsen besluttede i april 2022 at fredeliggøre Toldbodgade i et et-årigt forsøg for at styrke sammenhængen mellem Nexø Bymidte og Nexø Torv. På borgermøde om Nexø Områdefornyelse blev der fra flere sider udtrykt et stort ønske om at 'Trekanten' indgik i forsøget, fordi der dermed ville blive skabt sammenhæng mellem Skippertorvet og et byrum på den anden side af Sdr. Landevej. Ideen er ikke ny, allerede i 1992 fik Nexø Kommune udarbejdet en bymidteplan, der beskrev, hvordan der kunne skabes sammenhæng mellem havn og by på det pågældende sted, og Skippertorvet er anlagt ud fra den forudsætning, at der senere kom et nyt torv på den anden side af Sdr. Landevej. Det er administrationens vurdering, at en inddragelse af arealet i det et-årige forsøg vil styrke det et-årige forsøg.

Kortudsnit der viser placeringen af 'Trekanten' umiddelbart nord for Toldbodgade. Den røde markering viser placering af 'Slipset', der skaber en forbindelseslinje mellem Nexø Havn og Nexø bymidte. 'Slipset' var en del af den bymidteplan, som blev udarbejdet i 1992.

Plan af Nexø torvecentrum mål ca. 1:2000

Kortudsnit fra bymidteplan for Nexø udarbejdet i 1992, der viser sammenhængen mellem havnen og bymidten med en inddragelse af 'trekanten' som byrum. Trekanten er markeret med rød streg.

Administrationen har sammen med medlemmer af styregruppen for Nexø Områdefornyelse afholdt møde med ejerne af matriklen, som er åbne overfor, at parkeringsarealet kan indgå i en midlertidig forsøgsordning, hvor arealet kan anvendes til andet formål end parkering. Forsøgsordningen vil give administrationen mulighed for at afprøve den oprindelige tanke med at forbinde havnen og bymidten, og vil løbe parallelt med den midlertidige fredeliggørelse af Toldbodgade. Sammen med ejerne af 'Trekanten', samt byens borgere, foreninger og erhvervsfolk vil det samlede forsøg med fredeliggørelse af Toldbodgade og 'Trekanten' blive evalueret og fremlagt politisk efter forsøgets gennemførelse.

Som kompensation for at opgive parkeringsarealet, der i dag rummer 9 parkeringspladser, efterspørger ejerne mulighed for, at medarbejdere og beboere på matriklen kan få udstedt parkeringslicenser, som giver dem ret til at parkere uden tidsbegrænsning på offentlige p-pladser, hvor der i dag er tidsbegrænset parkering. Licenshavere vil kunne benytte de offentlige parkeringspladser, i det omfang de er ledige.

Administrationen anbefaler, at der udstedes 16 parkeringslicenser fordelt på 8 licenser til beboere og 8 licenser til medarbejdere. Det er administrationens vurdering, at de 16 licenser fordelt ligeligt på medarbejdere og beboere vil svare til den kapacitet, der er på Trekanten' i dag, idet beboere og medarbejdere parkerer på forskellige tidspunkter.

Lovgrundlaget for indførelse af parkeringslicenser er efter færdselslovens § 92 stk. 1 nr 1.

Øvrige omstændigheder

Den midlertidige fredeliggørelse af Toldbodgade medfører, at busserne flyttes fra busholdepladsen ud på Sdr. Landevej. Arealet ved busholdepladsen giver mulighed for at etablere parkeringspladser, svarende til det antal parkeringspladser, der opgives på den private matrikel. Det betyder, at der i praksis ikke vil kunne mærkes en forskel i parkeringsmuligheder for øvrige bilister, såfremt bilerne på arealet rykkes ud på offentlig parkering.

Nexø har en række parkeringsarealer, som især omkring bymidten består af en blanding af tidsbegrænset parkering, 1 times samt 2 timers tidsrestriktioner. For at sikre parkeringsmulighed for handlende omkring bymidten anbefaler administrationen, at parkeringslicenser ikke gælder Strandgade, Brogade samt Købmagergade.

Udstedelse af parkeringslicenser

Med udgangspunkt i ovenstående anbefaler administrationen, at:

- A. Der udstedes 16 parkeringslicenser som kompensation for afgivet areal ved 'Trekanten'
- B. Parkeringslicenserne vil blive fordelt ligeligt til ansatte og beboere i Pakhusgården.
- C. Parkeringslicenserne er gebyrfri i forsøgsperioden
- D. Parkeringslicenserne er gældende i hele Nexø, undtaget Strandgade, Brogade samt Købmagergade.
- E. At udstedelsen af parkeringslicenserne er forbeholdt den aktuelle sag, hvor en grundejer opgiver et privatejet parkeringsareal for at det kan stilles til rådighed for offentlighedens ophold og færdsel. Beslutningen betyder med andre ord ikke, at der åbnes op for, at andre kan søge om parkeringslicenser i Nexø.

Økonomiske konsekvenser

Der anvendes eksisterende medarbejderressourcer til at varetage opgaven med udstedelse af parkeringslicenser.

Punkt 19: Godkendelse af administrationsgrundlag til råden over vej til opladning af elbiler

21/13152

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen drøftede på sit møde den 31. marts 2022 muligheder for at lade elbiler op i byerne. Sagen ”[Opladning af elbiler i byerne](#)” blev sendt tilbage til Natur-, Miljø- og Planudvalget til fornyet behandling af indstillingens punkt b. Dette punkt omhandlede borgeres mulighed for at opnå tilladelse til råderet over vej, dvs. hvor ladekablet trækkes over offentligt fortov.

Det fremgik ikke tydeligt af sagen, at alle borgere kan søge om tilladelse til at råde over vej og at afgørelse om tilladelse skal gives indenfor de rammer, som vejlovgivningen giver. I den opfølgende drøftelse er der derfor udarbejdet et administrationsgrundlag, der tydeliggør, at alle borgere har mulighed for at søge tilladelse til at etablere en kabelrende, og at alle ansøgninger vil blive vurderet konkret og individuelt. Borgere i de kulturhistoriske bydele i de større byer vil alt andet lige have sværere ved at opnå en tilladelse, da bl.a. tilgængelighed og trafikafvikling vil være kriterier som vægter tungt.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- administrationsgrundlaget godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales. Søren Schow kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

I forbindelse med udarbejdelsen af en langsigtet plan for den offentligt tilgængelige ladeinfrastruktur er det et særligt opmærksomhedspunkt, at der er borgere på Bornholm uden parkering på egen matrikel. Disse borgere kan ikke uden videre etablere egen ladeboks, da de har behov for at få tilladelse til at råde over vej. Når der gives tilladelse til at råde over vej, betyder det i denne sammenhæng, at borgeren kan etablere en kabelrende i fortovet og trække et ladekabel fra en ladeboks på ejendommen ud til vejareal hen over fortov. Tilladelse til råden over vej gives med hjemmel i vejlovens §§ 80 og 86 og er en kommunal myndighedsopgave.

I marts blev Kommunalbestyrelsen i forbindelse med behandling af punktet vedrørende råderet over vej præsenteret for tre scenarier:

1. Der gives ikke tilladelse
2. Der kan i nogle tilfælde gives tilladelse eller
3. Der kan i nogle tilfælde gives tilladelse undtagen i kulturhistoriske miljøer

Til punktets andet scenarie var der udarbejdet et detaljeret bilag ”[Udkast til retningslinjer for tilladelse til råden over vej // private ladebokse for matrikler uden egen parkering](#)”. Til punktets tredje scenarie var der vedlagt [kortmateriale over](#)

[Bornholms kulturhistoriske områder](#), hvor områderne var bredt defineret jf. Kommuneplanen 2020. Dermed omfattedes områder som eksempelvis Årsballe, Klemensker og Østerlars, som ikke er præget af smalle gader og stræder.

Scenarierne og de tilknyttede bilag var ikke tilstrækkeligt tydelige og blev sendt til fornyet behandling i Natur-, Miljø- og Planudvalget. Administrationen har efterfølgende vurderet, at der ikke kan reguleres fuldstændig udtømmende, som der var lagt op til i de tre scenarier. I stedet præsenteres derfor med denne sag et administrationsgrundlag for området.

Administrationsgrundlaget giver Kommunalbestyrelsen mulighed for at tilkendegive, hvad der er væsentligt i administrationen af området og hermed afklare borgernes forventninger til at kunne få tilladelse indenfor lovgivningens rammer. Administrationsgrundlaget tydeliggør, at alle borgere har mulighed for at søge råderet over vej. Med et administrationsgrundlag der er mere kortfattet, og hvor beskrivelsen af den konkrete udformning og placering af kabelrenden føres over i et administrativt bilag, vil det blive tydeligt for borgerne, hvornår man vil kunne opnå tilladelse til at råde over vej. Dette vil inkludere information om, hvilke lovlige hensyn administrationen lægger vægt på ved behandlingen af en ansøgning. Det administrative bilag vil blive udarbejdet efter en godkendelse af administrationsgrundlaget.

Kulturhistoriske områder

Borgere i de kulturhistoriske bydele i de større byer, hvor der er smalle gader og stræder, vil alt andet lige have sværere ved at opnå en tilladelse til at råde over vej. Det skyldes, at bl.a. tilgængelighed og trafikafvikling vil være kriterier, som vægter tungt. Da æstetikken i kulturhistoriske områder også vægter højt, er der inkluderet en særlig bestemmelse omkring fortove med historiske belægninger, som ikke umiddelbart kan reetableres. I disse tilfælde ønsker administrationen ikke at give mulighed for etableringen af kabelrender.

Med udgangspunkt i ovenstående anbefaler administrationen følgende udkast til administrationsgrundlag:

Generelle forhold

1. Administrationsgrundlaget vedrører ikke borgere, der har mulighed for parkering på egen matrikel og derfor frit kan etablere egen lade-boks.
2. Når man parkerer på offentlig vej kan parkeringspladsen ikke reserveres til den enkelte elbil eller elbil-ejer.
3. Administrationsgrundlaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med den plan for offentligt tilgængelig ladeinfrastruktur, der aktuelt udarbejdes.

Ansøgning om råden over vej til opladning af elbil

4. Alle borgere kan uanset bopæl søge om tilladelse.
5. Hvis man som borger har mulighed for at oplade på egen grund, vil man som udgangspunkt ikke få tilladelse til råde over vej, fordi man f.eks. ønsker at benytte sin indkørsel til andre formål.

6. Borgeren søger vejmyndigheden om tilladelse til at føre et ladekabel over vej og/eller til at sætte et ladeaggregat op på facade ud mod fortov.

Vejmyndigheden træffer i hver enkelt sag en konkret og individuel afgørelse med hjemmel i vejlovens § 80, råden over vej, og § 86, faste genstande over vejareal.

Der lægges særligt vægt på følgende forhold:

- a. Trafiksikkerhed
 - b. Trafikafvikling
 - c. Tilgængelighed
7. Tilladelse til råden over vej i form af etablering af kabelrende gives som udgangspunkt til ansøgere, der søger om tilladelse til at råde over vej på deres folkeregisteradresse.
 8. Ved fraflytning fjernes kabelrende og fortovet reetableres. Alternativt udarbejdes skriftlig aftale med ny(e) ejer(e), hvor disse overtager forpligtelserne.
 9. Borgeren bærer den fulde udgift til etablering, drift, vedligehold og reetablering af kabel-rende i fortov.
 10. På de arealer hvor der ligger historiske belægninger på fortovet, som ikke vil kunne reetableres, må der ikke graves. Dette gælder bl.a. belægninger med Hasle-klinker eller sandsten. Ledninger må som udgangspunkt ikke ligge frit på vejarealet. Såfremt dette ønskes, skal der søges tilladelse til dette, da det vil kræve en konkret vurdering af forholdene for fodgængere, færdselshandicappede, mv.
 11. Opsætning af private ladeaggregater skal foretages i overensstemmelse med områdets gældende plangrundlag. Administrationsgrundlaget giver således ikke mulighed for at etablere installationer i strid med arealets lokalplan.
 12. Det påhviler desuden beboere i fredede boliger at afdække hos Slots- og Kulturstyrelsen om der er øvrige forhold, der gør sig gældende i forhold til bygningsfredningsloven.

Krav til hvordan kabel føres over fortov, når der gives tilladelse

- Der skal som hovedregel anvendes nedgravet kabelkasse/kabelrende. Administrationen udarbejder en præcis beskrivelse af kravene til den tekniske løsning.
- Samtidig skal der indhentes gravetilladelse jf. privatvejslovens § 67 eller vejlovens § 73. Først når gravetilladelsen er givet, kan der rådes over vej.

Lovliggørelse af eksisterende forhold

- Der har hele tiden været et krav om, at man som borger skal søge vejmyndigheden om tilladelse til råden over vej. Det er således ikke noget, der ændres ved en godkendelse af dette administrationsgrundlag.
- Hvis vejmyndigheden bliver opmærksom på ulovlige forhold, vil ejerne blive bedt om at lovliggøre disse.

Hvis Kommunalbestyrelsen ikke følger direktørens indstilling

Hvis kommunalbestyrelsen vælger **ikke** at beslutte direktørens indstilling, bortfalder administrationsgrundlaget. Borgere vil dog stadig kunne søge og få tilladelse til råden over vej til ladekabel efter vejlovens regler, ligesom alle bestemmelser i eksisterende lokalplaner er gældende. Der vil således blive dannet en praksis i forhold til tilladelser på baggrund af de lovlige hensyn som vejmyndigheden kan lægge vægt på.

Eventuelle ændringsforslag til administrationsrundlaget kan heller ikke begrænse det lovgivningsmæssige skøn, som vejloven giver mulighed for, da vi ikke lovligt kan sætte skøn under regel.

Økonomiske konsekvenser

Der anvendes medarbejderressourcer til at varetage opgaven.

Punkt 20: Igangsætning af lokalplan for Grynebakken i Svaneke

22/11644

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Entreprenørfirmaet Jens Møller Gudhjem og Nordbornholms Byggeforsretning (herefter bygherre) har købt en grund af kommunen, som skal udvikles med et nyt boligområde. Grunden er omfattet af lokalplan nr. 24 ”for et boligområde ved Gryneparken i Svaneke”. Ejerne anmoder om en ny lokalplan for en del af området, som kaldes Grynebakken ved Svaneke.

Økonomi- og Klimaudvalget skal godkende, at der udarbejdes et forslag til lokalplan for området.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- der udarbejdes et forslag til lokalplan for Grynebakken.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunen besluttede at sælge den lokalplanlagte grund i 2021 til bebyggelse. I forbindelse med salget skulle køber beskrive det samlede projekt for området. Der ville blive lagt vægt på blandt andet et varieret udbud af boliger, herunder mindre boligtyper, ældre og familieegnede boliger, fælleskabsorienterede boliger, samt lejeboliger. Køber opfyldte kravene i salgsbetingelserne.

Bygherre har indsendt et projekt, som ikke i sin helhed kan rummes inden for rammerne af lokalplan nr. 24. Administrationen vurderer, at projektet er godt og opfylder de ønsker og behov for boliger, som Kommunalbestyrelsen har italesat i boligpolitikken. Administrationen vurderer, at projektet er bedre landskabeligt indpasset, end hvad der er lagt op til i den eksisterende lokalplan.

Bygherres projekt

Bebyggelsesplan

Inden for området markeret med rød linje på kortbilaget er der 22 boliger samt et fælleshus. Disse boliger kan realiseres inden for rammerne af lokalplan nr. 24.

Den nye plan rummer følgende boliger:

- I det nordøstlige område foreslår bygherre 5 villaer ud mod det åbne land.
- I den sydlige del af området øst for den nord-sydgående stamvej ud mod det åbne land er der 12 boliger.
- I den vestlige del nord for fordelingsvejen parallelt med Gryneparken (den eksisterende vej, som forlænges ud i området) er der 11 boliger.
- Syd for fordelingsvejen er der 3 stokbebyggelser med boliger i 2 etager, i alt 18 boliger.
- Der er i projektet 87 boliger.

Mellem boligerne er der grønne arealer med planlagte interne offentligt tilgængelige stier.

Mod syd er der planlagt 2 grønne rekreative områder der er sammenhængende med det grønne areal langs Grynebækken og i forlængelse af det grønne areal syd for den eksisterende boligbebyggelse Gryneparken.

Forskelle mellem eksisterende lokalplan 24 og kommende lokalplan

De mest betydende forskelle mellem den eksisterende og den nye lokalplan er:

- Antallet af boliger, som kan realiseres, øges fra 54 til 87 boliger. Størrelsen af boliger i den nye plan er gennemsnitligt mindre end i den eksisterende lokalplan.
- Byggefelterne udvides mod øst (se nedenstående kort for oversigt over byggefelter i eksisterende plan).
- Bebyggelsesprocenten fastholdes, men idet byggefelterne udvides, øges antallet af etagemeter fra 6.300 m² til 8.2000 m².
- Bygningshøjderne i den sydlige del mod det åbne land reduceres fra op til 12,5 meter til 7,5 meter, hvilket vil begrænse den landskabelige påvirkning.

*Lokalplanforslagets afgrænsning markeret med rød linje
på situationsplan fra Lokalplan nr. 24.*

Planlægningens mål og fokuspunkter:

I dialogen med bygherre har administrationen i den tidlige dialog lagt vægt på, at:

- Sikre offentlige stiforbindelser til bl.a. vandtårnet, i det grønne område i den sydlige del samt mellem den eksisterende og den nye bebyggelse
- Et sammenhængende grønt rekreativt strøg langs Grynebækken,
- Afgrænsningen mod det åbne land, hvor den nye plan vil sikre en mindre bygningshøjde end i den nuværende lokalplan, hvorved den landskabelige påvirkning ved indkørslen fra Østermarie mod Svaneke mindskes, herunder den betydning projektet vil få for den landskabelige oplevelse af det fredede vandtårn, Svaneke Vandtårn og den fredede mølle, Svanemøllen.
- Friholdelse af et areal til en evt. fremtidig vej- eller stiforbindelse i forlængelse af vejen Gryneparken.

Disse fokuspunkter vil blive fastholdt i arbejdet med lokalplanforslag.

Tidlig screening

Bornholms Museum har i deres forundersøgelser afdækket en vikingeboplads på matriklen, hvorfor en evt. projektstart må afvente, at museet frigiver hele eller dele af området. Bygherre oplyser, at udgravningen er igangsat.

Vejmyndigheden har vurderet, at den eksisterende vej 'Gryneparken' har kapacitet til at rumme den ekstra trafikale belastning, som det nye boligområde vil give.

Projektforslaget er i overensstemmelse med kommuneplanen.

Lokalplanforslaget screenes for miljøvurdering.

Området er i byzone og omfattet af lokalplan nr. 24 for et helårsboligområde, hvilket betyder, at området vil være omfattet af bopælspligt.

Proces:

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller og Økonomi- og Klimaudvalget beslutter, at der skal udarbejdes forslag til en lokalplan

Forslag til lokalplan udarbejdes og screenes for miljøvurdering.

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller og Økonomi- og Klimaudvalget godkender lokalplansforslaget, som sendes i 4 ugers offentlig høring.

Natur-, Miljø- og Planudvalget behandler høringssvar og indstiller, mens Økonomi- og Klimaudvalget behandler høringssvar og vedtager lokalplanen.

Herefter er der fire ugers klagefrist.

Prioritering:

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at boligbyggeri har høj prioritet. Derfor anbefaler administrationen, at lokalplanen udarbejdes hurtigst muligt.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Grynebakken Projektforslag

LP 24 Gryneparken

Punkt 21: Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg ved Ypnasted

20/14183

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forslag til kommuneplantillæg 08 for et rekreativt areal ved Ypnasted har været i 4 ugers høring.

Der indkom ét høringssvar.

Kommunalbestyrelsen skal vedtage kommuneplantillæg 08 for Ypnasted endeligt.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- tillæg nr. 08 til Kommuneplan 2020 for et rekreativt areal ved Ypnasted vedtages endeligt

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet forslag til kommuneplantillæg 08, da foreningen Ypnasted Fælled ApS ønsker at erhverve arealet, som støder op til Ypnasted. Foreningens ønske og kommuneplantillæggets formål er at bevare kulturlandskabet og at give offentligheden adgang. Arealet skal fritages for landbrugspligt, før foreningen kan købe det. Kommuneplantillægget baner vejen for, at landbrugspligten kan ophæves og dermed, at foreningen kan købe arealet. Kommuneplantillægget udlægger arealet til rekreative formål.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 24. februar forslaget til kommuneplantillæg 08 for et rekreativt areal ved Ypnasted. Forslaget var i høring i perioden fra 10. marts til 7. april 2022. Der indkom ét høringssvar fra Kystdirektoratet.

Kystdirektoratet skriver, at planforslaget ikke er i modstrid med de nationale interesser, der vedrører kystbeskyttelse og klimatilpasning i forhold til oversvømmelse fra hav og vandløb under marin indflydelse samt kysterosion. Kystdirektoratet gør opmærksom på de regler, der gælder for strandbeskyttede arealer, idet arealet er strandbeskyttet. Høringssvaret giver ikke anledning til at ændre i planforslaget.

Når Kommunalbestyrelsen har vedtaget kommuneplantillægget endeligt, offentliggøres det med en klagefrist på fire uger.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Kystdirektoratets høringssvar, forslag til kommuneplanstillæg 08 Ypnasted, Bornholms Regionskommune.pdf

Forslag til kommuneplantillæg 08 høring

Punkt 22: Vedtagelse af lokalplan nr. 137 bortfald af krav om helårsanvendelse for boligområdet ved Langebjerg

22/3759

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte 31. marts 2022 forslag til lokalplan 137 og forslag til kommuneplantillæg 14 for at ophæve kravet om helårsanvendelse i et område i Sandvig.

Planforslagene har været i offentlig høring i perioden 11. april til den 9. maj 2022. Der er i høringsperioden ikke modtaget indsigelser eller ændringsforslag til planerne.

Kommunalbestyrelsen skal beslutte, om det nye plangrundlag skal vedtages.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- lokalplan nr. 137 og kommuneplantillæg nr. 14 vedtages endeligt.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte 31. marts 2022 forslag til lokalplan 137 og forslag til kommuneplantillæg 14 (herefter planerne) for at ophæve kravet om helårsanvendelse i et område i Sandvig.

Planforslagene har været i 4 ugers offentlig høring i perioden 11. april til den 9. maj 2022. Der er i høringsperioden ikke modtaget indsigelser eller ændringsforslag til planerne. Planerne kan derfor vedtages uden ændringer.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2013 at ophæve krav om helårsboligformål (bopælspligt) i udvalgte byer på Bornholm, herunder Sandvig. Samtidig blev det besluttet at udmønte ophævelsen af krav om helårsboligformål ved at lokalplaner, der har bestemmelser om krav til helårsboligformål, ændres eller ophæves, så der ikke længere gælder formelle krav herom.

For området omfattet af lokalplan nr. 047 ”for et boligområde ved Langebjergvej i Sandvig” blev bestemmelserne om helårsboligformål ved en fejl imidlertid ikke ophævet, hvorfor de i strid med den politiske beslutning stadig er gældende.

En ophævelse af lokalplanens bestemmelser om helårsboligformål kræver tilvejebringelse af en ny lokalplan.

Ovennævnte ændringer er ikke i overensstemmelse med kommuneplanens ramme 311.B.04 ”for et boligområde ved Langebjerg”, der udlægger området til helårsboliger. Forslag til kommuneplantillæg nr. 14 blev derfor sendt i høring samtidig med lokalplansforslaget.

Proces

Når Kommunalbestyrelsen har vedtaget planerne endeligt, offentliggøres de med en klagefrist på fire uger.

Afgrænsningen af lokalplan er markeret med hvid tone

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Lokalplan 137

Kommuneplantillæg 14

Punkt 23: Indkaldelse af ideer og forslag for et trailcenter på Rytterknægten

21/18322

Politisk sagsgang

Natur- Miljø og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune ønsker i samarbejde med Naturstyrelsen at etablere et trailcenter ved Rytterknægten.

For at realisere ønsket om et trailcenter ved Rytterknægten skal der tilvejebringes både kommuneplantillæg og lokalplan for arealet. Økonomi- og Klimaudvalget skal beslutte at indkalde idéer og forslag i 14 dage forud for en beslutning om udarbejdelsen af forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- der indkaldes ideer og forslag i 14 dage for et trailcenter ved Rytterknægten

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

For at realisere ønsket om et trailcenter ved Rytterknægten, skal der tilvejebringes både et kommuneplantillæg og en lokalplan for trailcenteret. Økonomi- og Klimaudvalget (herefter ØKU) skal beslutte at indkalde idéer og forslag forud for en beslutning om udarbejdelsen af forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan.

Naturstyrelsen søger sideløbende tilladelse ift. Skovloven.

I den forudgående proces har der været afholdt en række workshops med deltagelse af arkitektfirmaet Matters, interessegrupper, Naturstyrelsen og kommunens administration. Resultatet er et prospekt for et trailcenter, der skal fungere som et centralt mødested ved Rytterknægten i Bornholms Grønne Bølge.

I prospektet forklares projektets formål på denne måde: *”Trailcenteret skal fungere som servicebygning og mødested for alle gæster i naturen, uanset om man vil løbe, gå, ride, cykle, vandre, rulle eller blot vil en tur i skoven.*

Det er her man starter og slutter sin træning. Puster ud, spiser en madpakke, drøfter træning eller deler en historie fra gåturen i området.

Her bliver man inspireret på tværs af idrætter og naturoplevelser. Det kan være mødested for mountainbikerne, som kan pumpe cyklen inden turen. For løberne, der kan strække ud efter løbeturen. For vandrerne, der kan tage en pause og en tår vand. For børnefamilien eller skoleklassen, der kan bruge trailcenteret som base for skovturen. For turisten, som kan få information om mulighederne for naturoplevelser på Bornholm.”

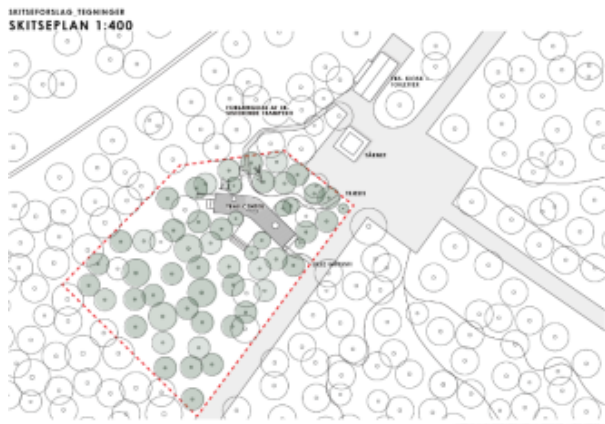
Det fulde prospekt kan ses i bilag til dagsordenen.

Tidlig screening

Bygværket er indpasset i skoven og det nærvæd liggende bygningsmiljø, der rummer kiosk og toiletter. Bygningen tænkes udført primært i ubehandlet lærketræ med ensidigt tagfald og en maksimal højde på ca. 4 m. Bygningen er åben bortset fra et mindre samlingsrum og et depotrum. Ved placeringen af bygningen er der taget hensyn til skoven, så bygningen kan etableres med fældning af færrest mulige træer. 4 af de 5 stiadgange til trailcenteret er tænkt uden fast belægning, mens stien, der forbinder til det åbne areal ved tårnet, udføres som plankesti med fokus på tilgængelighed. Konstruktionens grundplan incl. trædæk, trapper m.m. er ca. 200 m². Heraf er ca. 100 m² overdækket.

Området er i landzonen og omfattet af følgende udpegninger: Fuglebeskyttelse, Eu-habitat, Fredskov, Grønt Danmarkskort, Kulturarvsareal, Kulturmiljøområde, Nationalt geografisk værdifuldt område, Natura 2000 samt Særligt naturområde. På trods af de mange udpegninger er det administrationens forventning, at projektets kan gennemføres. I Naturstyrelsens planlægning er området udpeget til en facilitetszone. Det er en betegnelse for områder, som Naturstyrelsen har udpeget for at kunne samle aktiviteter og anlæg på steder, der er robuste i forhold til miljøpåvirkning. Til gengæld søges andre steder fredeliggjort. Placeringen af trailcenteret ligger således i forlængelse af Naturstyrelsens tilgang til placering af fysiske anlæg i Almindingen.

Den indkaldelse af ideer og forslag, som er indstillet igangsæt med denne sag, vil give mulighed for at få en yderligere belysning af den miljøpåvirkning, som anlægget vil have. Resultatet af indkaldelsen (høringssvarene) vil blive forelagt politisk i forbindelse med den politiske beslutning om igangsættelse af planlægning for trailcenteret.

Bebyggelsesplan

Trailcenterområdet markeret med hvid ved Rytterknægten

Debatoplægget vil indeholde oplysninger om hvorfor det ønskes at etablere et trailcenter ved Rytterknægten samt en beskrivelse af bygningen i tekst og billede.

Prioritering

Sagen ligger i kategorien rekreative anlæg. Sagen prioriteres nu, fordi der er fondsmidler til projektet som skal bruges inden.

Sagsgang

1. Ejer/bygherre anmoder Økonomi-, og Klimaudvalget (herefter ØKU) om indkaldelse af ideer og forslag forud for et kommuneplantillæg, der skal muliggøre en efterfølgende lokalplanlægning.
2. Indkaldelse af ideer og forslag med 14 dages høringsperiode og efterfølgende administrativ sagsbehandling.
3. Natur-Miljø- og Planudvalget (herefter NMPU) indstiller via ØKU til Kommunalbestyrelsen (herefter KB) at udarbejde forslag til kommuneplantillæg og på samme møde anmodes om at udarbejde forslag til lokalplan (herefter Forslag til planer). Om der skal udarbejdes miljørapport er ikke afklaret, men vil blive afklaret i den forudgående screening for miljøvurdering.
4. Forslag til planer udarbejdes. Planforslagene skal indstilles af NMPU, der indstiller via ØKU til KB, som godkender forslagene til planer, hvorefter de sendes i 8 ugers offentlig høring.
5. 8 ugers offentlig høring.
6. Indsigelsesbehandling er minimum 4 uger, når der er modtaget indsigelser. Herefter indstiller NMPU via ØKU til KB, som kan vedtage tillæg til kommuneplan og lokalplan endeligt.

Administrationen forventer en samlet behandlingstid på ca. 9 måneder.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Prospekt Trailcenter Rytterknægten

Punkt 24: Udpegning af ny politisk følgegruppe til Rønne Byudvikling

22/10740

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller,

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller,

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller,

Erhvervs-, Bolig-, og Beskæftigelsesudvalget indstiller og

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

I projektkommissoriet for Rønne Byudvikling som blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 29.06.2020, blev det fastlagt at en politisk følgegruppe er en del af organiseringen. Med en ny kommunalbestyrelse skal der nedsættes en ny politisk følgegruppe med repræsentanter fra de udvalg, der har berøringsflade med byudviklingens delaktiviteter og -projekter

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) formanden for Økonomi- og Klimaudvalget er med i den politiske følgegruppe for Rønne Byudvikling

- b) der udpeges 1 medlem til den politiske følgegruppe fra hver af de følgende udvalg: Børne- og Skoleudvalget, Natur-, Miljø- og Planudvalget, Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget og Erhvervs-, Bolig-, og Beskæftigelsesudvalget

- c) der, inklusive formanden for Økonomi- og Klimaudvalget, udpeges 3 medlemmer fra valggruppe (C, Ø, O og K), og 2 medlemmer fra valggruppe 2 (A, V og W)

- d) direktør Lillian Rasch Madsen er tilforordnet medlem af den politiske følgegruppe

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 30-05-2022

Indstillingen foreslås ændret til;

- a) formanden for Økonomi- og Klimaudvalget er med i den politiske følgegruppe for Rønne Byudvikling

- b) der, inklusive formanden for Økonomi- og Klimaudvalget, udpeges 3 medlemmer fra valggruppe (C, Ø, O og K), og 2 medlemmer fra valggruppe 2 (A, V og W)

- c) direktør Lillian Rasch Madsen er tilforordnet medlem af den politiske følgegruppe

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-05-2022

Udvalget anbefaler indstilling A, C og D. Udvalget anbefaler ikke indstilling B.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

a), c) og d) anbefales.

b) bør udgå.

Sagsfremstilling

Formål

For at sikre bedst mulig politisk involvering og mulighed for at følge arbejdet med den politiske vision, nedsættes en ny politisk følgegruppe, som skal fungere som dialogforum og sikre forankring af de forskellige delprojekter i Rønne Byudvikling.

Det tilstræbes, at projektet forankres bredt, således at gruppen består af medlemmer på tværs af udvalg og valggrupper. Byudviklingsprojektet kræver politisk bevågenhed og handlekraft for at blive realiseret over flere valgperioder. Det betyder, at den brede forankring er essentiel for både kontinuiteten over årene, og oparbejdelsen af en bred enighed om mål, fokusområder og virkemidler.

Den politiske følgegruppes rolle er bl.a. at:

- Komme med input til pejlemærker, delmål og mål
- Komme med input til vigtige fokusområder
- Drøfte scenarier

Følgegruppen forventes at følge projektet i hele valgperioden.

En bred sammensætning

På baggrund af konstitueringen og de nye udvalg indstilles det i denne sag, at den politiske følgegruppe består af 5 medlemmer. Formanden for Økonomi- og Klimaudvalget, samt en repræsentant fra hhv. Børne- og Skoleudvalget, Natur-, Miljø- og Planudvalget, Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget, Erhvervs-, Bolig-, og Beskæftigelsesudvalget. Der er desuden mulighed for at supplere følgegruppen med flere politiske medlemmer, hvis det ønskes. Det tilstræbes, at der er en bred politisk repræsentation i følgegruppen. Økonomi- og Klimaudvalget vurderer i deres behandling af dette punkt om følgegruppen er tilstrækkeligt bredt sammensat, og har mulighed for at supplere følgegruppen med yderligere to medlemmer for at opnå en bred repræsentation.

Som ansvarlig direktør for projektet indgår Lillian Rasch Madsen som tilforordnet medlem af den politiske følgegruppe.

Sekretariatsbetjeningen af følgegruppen forestås af projektlederen for Rønne Byudvikling.

De udvalg der er repræsenteret i følgegruppen er valgt ud fra de mange delprojekter i byudviklingen som involverer og berører forskellige brugergrupper, institutioner og områder.

Proces og møder

- Procesbeskrivelse for udpegning af følgegruppe
- Første møde er i august

Der afholdes som udgangspunkt 2-3 møder om året. Der suppleres endvidere med temamøder om relevante delprojekter, som er tilgængelige for alle interesserede politikere.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

1828_Strategisk udviklingsplan for Rønne_low_C

Revideret projektkommissorium for Rønne Byudvikling

Punkt 25: Godkendelse af anlægforslag til oversendelse til budgetforhandling 2023 - Anlæg og afledte driftsomkostninger for Kjærenæsgrunden

22/1402

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede i februar 2021 at reservere Kjærenæsgrunden i 2 år til udstillingspavillon for Sonja Ferlov Mancoba. Der er udarbejdet et forslag til fordeling af anlægs- og driftsudgifter mellem Sonja Ferlov Byggefond, Bornholms Museum og Bornholms Regionskommune. Det anbefales, at Bornholms Regionskommune anlægger og drifter en parkeringsplads, der varetager Kjærenæsgrundens eksisterende brug til sommerparkering og afholdelse af Folkemøde, mens Sonja Ferlov Byggefond anlægger Sonja Ferlov Mancobas Pavillon, herunder haveanlæg, kystsikring og parkering, mens Bornholms Museum varetager driften heraf. Bornholms Regionskommunes samlede udgifter til parkeringsplads og kystsikring er beregnet til i alt 4,8 mio. kr. og efterfølgende driftsudgifter til 31.000 kr. årligt. Det foreslås, at der afsættes 0,3 mio. kr. på budget 2023 til flytning af transformestation og forundersøgelser og bølgesimulering. Transformestationen står generelt uhensigtsmæssigt i forhold til grundens udnyttelse både i dag, særligt for Folkemødet, samt ved fremtidig udvikling af grunden. De resterende 4,5 mio. kr. af de samlede omkostninger henlægges til budget 2025, hvor det forventes, at udstillingspavillon for Sonja Ferlov Mancoba vil blive opført.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) Bornholms Regionskommune afholder udgifterne til anlæggelse af offentlige parkeringspladser med kystsikring til 4,8 mio. kr. og afledte driftsudgifter på 31.000 kr. årligt og,
- b) anlægforslag inkl. afledte driftsudgifter oversendes til budgetforhandlingerne 2023.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kjærenæsgrunden i Allinge blev i februar 2021 reserveret af Kommunalbestyrelsen i 2 år til udstillingspavillon for Sonja Ferlov Mancobas skulpturer. Samtidig blev administrationen bedt om at undersøge mulighederne for at stille Kjærenæsgrunden vederlagsfrit til rådighed for en udstillingspavillon. Der fremlægges efter sommer 2022 en særskilt sag til politisk behandling om vilkårene for, hvordan Kjærenæsgrunden kan stilles til rådighed for Sonja Ferlov Mancobas Pavillon.

Ferlov Mancoba Fonden har fået den japanske arkitekt Tadao Ando til at tegne masterplanen for Kjærenæsgrunden samt pavillonen til udstilling af Sonja Ferlov Mancobas skulpturer.

Kommunalbestyrelsen besluttede oktober 2021 igangsætning af planlægning for Kjærenæsgrunden på baggrund af forslaget til masterplanen. Arkitekt Tadao Ando og den danske tegnestue Arkitema arbejder på projektet, så der kan fremlægges et forslag til lokalplan til politisk behandling.

Samtidig arbejder Sonja Ferlov Byggefond for at rejse de økonomiske midler til projektets realisering på Kjærenæsgrunden.

Bornholms Regionskommunes anlæg og drift i relation til projektet

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. februar 2021 at få udarbejdet en finansieringsredegørelse for realisering af projektet.

Fordelingen af anlægsomkostningerne og den efterfølgende drift sker på baggrund af masterplanen for Sonja Ferlov Mancobas Pavillon og anlæg på Kjærenæsgrunden af arkitekt Tadao Ando (se illustration nedenfor). Administrationen indstiller, at Bornholms Regionskommune anlægger og driver parkeringspladsen længst mod nord-vest, op mod Netto, mens Sonja Ferlov Byggefond etablerer parkeringspladsen mod syd. Bornholms Regionskommune varetager på den måde den offentlige parkering i området, mens byggefonden varetager det antal parkeringspladser, der forventes at skulle betjene pavillonen.

Den landskabelige udformning af landskabet omkring pavillonen samt arkitekturen er stadig under udarbejdelse og vil blive fremlagt sammen med lokalplan for området.

Billedtekst: Illustrationen viser parkeringsplads mod nord-vest, den runde udstillingspavillon og haveanlæg i midten og parkeringsplads til dennes gæster mod syd.

Billedtekst: Foto af transformerstation taget fra Kæmpestranden ud mod Østersøen og Nettos bygning med træbeklædt facade til venstre i billedet.

Forslaget tager højde for den brug der er i dag af Kjærenæsgrunden til Folkemøde og offentlig parkering, særligt for sommergæster. Forslaget udlægger et parkeringsareal til områdets eksisterende brug og et andet parkeringsareal henvendt

til udstillingspavillonens gæster.

Projektet indskrænker arealet til parkering, men administrationen vurderer, at kapaciteten ikke mindskes betydeligt, idet arealudnyttelsen optimeres, ved at der opstribes parkeringsbåse. Samtidig arbejdes der med en parkeringsstrategi for Allinge, hvor der ses på hele byens parkeringsbehov.

Bornholms Regionskommune afholder udgifter til etablering og drift af parkeringsarealet målrettet Folkemødet og sommerparkering, hertil nødvendig kystsikring, mens byggefonden afholder projektets øvrige anlægsudgifter. Driften af det fulde anlæg til Sonja Ferlov Mancobas pavillon varetages af aftalen mellem Sonja Ferlov Byggefond og Bornholms Museum.

Parkeringspladsen samt kystsikring af denne er beregnet til i alt 4,8 mio. kr., hertil anslåede efterfølgende driftsudgifter til 31.000 kr. årligt.

Det foreslås at der afsættes 0,3 mio. kr. på budget 2023 til flytning af transformerstation og forundersøgelser og bølgesimulering. Transformerstationen står generelt uhensigtsmæssigt i forhold til grundens udnyttelse både i dag, særligt for Folkemødet, samt ved fremtidig udvikling af grunden. De resterende 4,5 mio. kr. af de samlede omkostninger henlægges til budget 2025, hvor det forventes, at udstillingspavillon for Sonja Ferlov Mancoba vil blive opført.

Finansiering af Sonja Ferlov Mancobas Pavillon

Ferlov Mancoba Fonden afholder udgifter til Tadao Andos arbejde, mens Sonja Ferlov Byggefond afholder udgifterne til opførelse af udstillingspavillon og etablering af udendørs anlæg, herunder parkering og haveanlæg med offentlig adgang.

Anlægsomkostningerne for Sonja Ferlov Mancobas Pavillon og udendørsanlæg anslås til over 100 mio. kr., hertil skal værdien af de udstillede skulpturer tillægges.

Sonja Ferlov og Tadao Ando

Sonja Ferlov Mancoba (1911-1984) er én af nyere tids vigtigste kunstnere. Hun boede størstedelen af sit liv i Paris. I sine unge år var Sonja Ferlov Mancoba i Gudhjem hos keramikere Lisbeth og Gertrud Hjort sammen med blandt andre kunsterne Richard Mortensen og Ejler Bille. Det var under dette ophold Sonja Ferlov Mancoba blev optaget af at arbejde med skulptur, som hun senere er blevet kendt for. I 2019 havde Statens Museum for Kunst en særudstilling med Sonja Ferlov Mancobas kunstværker, den skabte stor opmærksomhed omkring kunsteren. Udstillingen blev efterfølgende vist på det ansete Centre Pompidou, Musée d'Art Moderne i Paris.

Arkitekt Tadao Ando (f. 1941) er en verdensberømt japansk arkitekt, der har tegnet bygninger som Naoshima Contemporary Art Museum & Annex, Chuch og Light i Osaka og renovering af Punta della Dogana Art Museum i Venedig. Han er hædret med en række betydningsfulde arkitekturpriser, heri blandt Pritzker-prisen og Alvar Alto-medaljen. Sonja Ferlov Mancobas Pavillon er det første byggeri han har tegnet i Skandinavien.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Anlægsforslag_Kjærenæsgrunden 2023

Punkt 26: Beslutning om de bevillingsmæssige konsekvenser af at stoppe projekt om samling af medarbejdere på færre matrikler

22/12538

Politisk sagsgang

Natur, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På mødet den 31. marts 2022 (pkt. 10) besluttede kommunalbestyrelsen at annullere den vedtagne plan for en ny rådhusstruktur. Samtidig besluttede kommunalbestyrelsen, at der skulle findes andre løsninger på de lokalemæssige udfordringer. Dette er endnu ikke endeligt afklaret, og løsningsforslag på dette indgår derfor ikke i denne sag.

Beslutningen om at annullere det oprindelige projekt har betydning for de drifts- og anlægsbudgetter, der er afsat i budget 2022 og frem. I denne sag gives et overblik over de bevillingsmæssige konsekvenser som følge af beslutningen, og det indstilles til kommunalbestyrelsen, at budgetterne tilrettes.

Det indgår også i sagen, at kommunalbestyrelsen fastholder midler til projektledelse med henblik på at finde nye løsninger på lokaleudfordringerne.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a. anlægsbevilling og rådighedsbeløb til projektet ”Samling af administrationen, forprojekt” reduceres med 84.646 kr., idet midlerne tilføres kassebeholdningen i 2022, og projektet afsluttes,
- b. anlægsbevilling og rådighedsbeløb til projektet ”Bornholms Rådhus, rådgiverydelser, fase 1” reduceres med 754.634 kr., idet midlerne tilføres kassebeholdningen i 2022, og projektet afsluttes,
- c. anlægsbevilling og rådighedsbeløb til projektet ”Tejn Rådhus, ombygning til Hjemme- og Sygeplejen” reduceres med 6.077.200 kr., idet midlerne tilføres kassebeholdningen i 2022, og projektet afsluttes,
- d. rådighedsbeløbene afsat i ”Pulje til samling af administrationen” reduceres med i alt 108.135.600 kr., fordelt mellem årene, som det fremgår af tabel 1, idet midlerne tilføres kassebeholdningen, og
- e. driftsbudgettet under bevilling 55 Ejendomme og service reduceres med 77.500 kr. i 2023, og med 4.361.094 kr. i 2024 og frem, idet midlerne tilføres kassebeholdningen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

På mødet den 31. marts 2022 (pkt. 10) besluttede kommunalbestyrelsen at annullere den vedtagne plan for en ny rådhusstruktur. Samtidig besluttede kommunalbestyrelsen, at der skulle findes andre løsninger på de lokalemæssige udfordringer. Dette er endnu ikke endeligt afklaret.

Der vil komme særskilte sager til politisk behandling, der omhandler:

- Modulbyggeri til Hjemmeplejens Team Tejn inkl. Sygeplejen – behandles på samme politiske møder som denne sag – jf. sag om anlægsbevilling til opførelse af bygning til Hjemme- og Sygeplejen i Tejn
- Udskiftning af vinduer i bygningerne på Ullasvej – forventes forelagt NMPU 31/8, ØKU 14/9 og KB 22/9.

- Løsningsforslag for placering af de dele af Center for Børn og Familie, der for nuværende sidder i tidsbegrænsede lejede lokaler på Østre Skole
- Ø-arkivets fremtidige lokaler og Bornholms Museums anvendelse af bygningerne på Snorrebakken – direktionen fremsender oplæg der vil indgå som en del af budgetprocessen for 2023

Anlæg

I tilknytning til den vedtagne plan for ny rådhusstruktur, som kommunalbestyrelsen har annulleret, er der afsat nedenstående anlægsbudgetter/rådighedsbeløb i 2022-2025.

Tabel 1: Anlægsbudgetter til samling af medarbejdere på færre matrikler

Anlægsbudget i hele kroner	2022	2023	2024	2025	I alt
Overført fra 2021 vedr. oprindeligt forprojekt	84.646				84.646
Overført fra 2021 vedr. rådgiverydelser, fase 1	754.634				754.634
Anlægsbevilling: Tejn Rådhus, ombygning til hjemme- og sygepleje (KB 25/11 2021)	6.077.200				6.077.200
Pulje til samling af administrationen	9.023.300	58.009.800	34.850.000	6.252.500	108.135.600
I alt	15.939.780	58.009.800	34.850.000	6.252.500	115.052.080

Der er overført midler fra 2021 vedrørende det oprindelige forprojekt og rådgiverydelser vedrørende fase 1 af Bornholms Rådhus på i alt 0,84 mio. kr.

Under anlægsbevillingen på 6,45 mio. kr. til Tejn Rådhus, ombygning til Hjemmepleje- og Sygepleje, resterer der et rådighedsbeløb på 6,08 mio. kr. De afsatte rådighedsbeløb i puljen til samling af administrationen udgør i alt 108,13 mio. kr. i 2022-2025.

I alt er der afsat 115,05 mio. kr. under Natur-, Miljø- og Planudvalget, der indstilles tilført kassebeholdningen (*indstillingspunkt a-d*).

Drift, projektledelse

I det oprindelige projekt var der afsat 663.000 kr. i 2022-2023 samt 224.000 kr. i 2024 til projektledelse. Midlerne er afsat på bevilling 65 Administration i Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.

Administrationen anbefaler, at midlerne fastholdes, da der vil være behov for en projektleder i forbindelse med udarbejdelse af løsningsforslag mv. for hhv. Hjemme- og Sygeplejen i Tejn, Center for Børn og Familie mv.

Drift, bygningsdrift på Snorrebakken

I det oprindelige projekt var der afsat 4,28 mio. kr. fra 2024 og frem til bygningsdrift ved den fulde løsning på Snorrebakken. Dertil er afsat 0,08 mio. kr. årligt fra og med 2023 til afledt drift ifm. ombygningen af Tejn Rådhus. Administrationen indstiller, at disse midler annulleres og tilføres kassebeholdningen.

Det bemærkes, at der også i projektet er afsat midler (665.000 kr.) til tomgangsdrift af hele bygningen på Snorrebakken, og til bygningsdrift af hovedbygningen, som nu er istandsat med plads til 51 medarbejdere (yderligere 836.000 kr.). Disse midler forbliver på driftsbudgetterne.

Økonomiske konsekvenser

Beslutningen om at annullere det oprindelige projekt for en ny rådhusstruktur indebærer en samlet reduktion af rådighedsbeløb på 115.052.080 kr. i årene 2022 til 2025 jf. tabel 1.

Driftsbudgettet under bevilling 55 Ejendomme og service reduceres med 77.500 kr. i 2023 og med 4.361.094 kr. årligt fra og med 2024.

Anlægs- og driftsmidlerne tilføres kassebeholdningen

Punkt 27: Forlængelse af principbeslutning om NORDLIV-projektet

22/10454

Politisk sagsgang

Børne- og skoleudvalget indstiller

Fritids-, Kultur-, og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen tilkendegav i maj 2021, at Bornholms Regionskommune (BRK) skulle samarbejde med Bornholms Idræt og Kulturcenter (BIKC) om Projekt NORDLIV frem til den 1. juni 2022. Samtidig blev der truffet principbeslutninger om, at forudsat, at Nordliv bliver realiseret, skal et nyt børnehus og BIKC bygges sammen, samt at Kærnehuset i Allinge skulle lukkes mod, at foreningerne tilbydes plads i BIKC. NORDLIV er et nytænkende og komplekst projekt, hvor private og offentlige funktioner skal spille tæt sammen for at opnå fordele af hinanden. BIKC har været i dialog med både lokale såvel nationale fonde. BIKC har opnåede tilsagn fra en række lokale fonde, og nationale fonde har udtryk stor interesse for at støtte NORDLIV, de har dog udtrykt behov for projektet udvikler sig yderligere, før de kan give et endeligt støttetilsagn. En forlængelse af samarbejdet mellem BIKC og BRK er derfor nødvendig, for at udvikle projektet til et niveau for de nationale fonde. Der lægges i denne sag op til, at den politiske principbeslutning fra maj 2021 derfor forlænges til udgangen af 2022.

Indstilling

Direktøren indstiller, at:

- Den politiske principbeslutning om NORDLIV fra maj 2021 forlænges til udgangen af 2022.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-05-2022

Anbefales

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales.

Sagsfremstilling

Foreningen Bornholms Idræts og Kultur Center (BIKC) har sammen med Bornholms Regionskommune (BRK) og Lokale- og Anlægsfonden udviklet et aktivt nytænkende mødested i Allinge ved navn NORDLIV. Udviklingsarbejdet blev igangsat i 2018 for at løfte den del af Allinge, som ligger omkring byens hal og Cirkuspladsen.

Forud havde kommunalbestyrelsen i 2017 bevilget en kommunegaranti på 4,5 mio. kr. til BIKCs udvidelse og ombygning af den eksisterende hal.

I marts 2021 blev Kommunalbestyrelsen på et temamøde præsenteret for projektforslaget for NORDLIV, udarbejdet af Keingart Arkitekter. Forud for projektforslaget ligger en omfattende brugerinddragelse af bl.a. personale og forældre i Allinge børnehus samt brugere i Kærnehuset.

NORDLIVs hovedelementer:

- Udvidelse og ombygning af BIKC.
- Nyt børnehus, til det nuværende Allinge børnehus, bygges sammen med BIKC og deles om faciliteter såsom køkken, hal og idrætsfaciliteter samt motoriklandskab.
- Flytning af foreningerne fra Kærnehuset i Allinge til BIKC.
- Sammenbinde udearealerne omkring BIKC med Cirkuspladsen til fællesskab og inspiration til et aktivt liv samt Folkemødet.

NORDLIV-projektet vil være et samlingspunkt året rundt for dem der bor i Allinge, hvor man kan blive inspireret til et aktivt foreningsliv, men også et sted for alle generationer. Børnene i børnehuset har gode faciliteter til både at blive udfordret motorisk og plads til bevægelse både inde som ude, men også samtidig kunne nyde godt af fællesskabet med husets foreningsliv. Hver sommer danner Allinge og Cirkuspladsen ramme for Folkemødet. NORDLIV vil være et vindue for de mange gæster til Folkemødet, der viser et attraktivt og initiativrigt samfund.

Principbeslutning

I maj 2021 traf Kommunalbestyrelsen en principbeslutning om, at Bornholms Regionskommune skulle arbejde videre med NORDLIV-projektet sammen med Bornholms Idræts og Kultur Center (BIKC) til 1. juni 2022, hvor BIKC skulle have den endelige finansiering på plads.

BIKC har opnået tilsagn fra en række lokale fonde, og de nationale fonde har tilkendegivet stor interesse for at støtte NORDLIV, de har dog udtrykt behov for at projektet udvikler sig yderligere, før de kan give et endeligt støttetilsagn.

Kommissorium

NORDLIV er et omfattende og nytænkende projekt, der går på tværs af foreninger, virksomheder og kommune. Projektet forudsætter at en række nye organiserings-, ejere- og driftsformer skal afprøves. Der er derfor blevet udarbejdet et kommissorium, hvor BRK sammen med BIKC afklarer en række juridiske og praktiske forhold omkring ejerskab, lejeforhold, økonomi, samdrift af delte arealer, udbudsform med videre. Dette arbejde pågår stadig, og vil blive færdiggjort samtidig med den videreudvikling af projektet, som vil finde stede frem til udgangen af 2022.

Udvikling af NORDLIV

En forlængelse af principbeslutningen frem til udgangen af 2022, vil give mulighed for, at Nordliv-projektet kan blive konkretiseret yderligere og BIKC kan få afklaret finansiering af anlægsudgifter herunder konsekvenserne af de øgede byggeomkostninger, som opleves aktuelt. Samtidig vil kommissoriets punkter kunne behandles og fremlægges for Kommunalbestyrelsen samt de nationale fonde, som har spurgt ind til de samme spørgsmål vedrørende blandt andet ejerskab, udbudsform og drift.

Godkendes indstillingen forventes det, at der i august vil blive fremlagt en sag om at frigøre en del af de allerede afsatte midler til Allinge Børnehus, til at konkretisere byggeriet og genberegne anlægsudgifterne.

Der vil primo 2023 blive fremlagt en sag til politisk behandling om den juridiske og praktiske konstruktion for NORDLIV, herunder det økonomiske grundlag for projektet.

Byggeudvalget

Ved byggeudvalgs mødet 10. maj 2022 blev der truffet beslutning om at anbefale Kommunalbestyrelsen at tiltræde indstillingen.

Hvis indstillingen ikke følges, vil det betyde, at Nordliv-projektet ikke kan realiseres i den form, som har været fremlagt politisk. Derudover vil der blive fremlagt en ny sag efter sommerferien, der beskriver alternative løsninger for Allinge Børnehus.

Center for Børn og Familie bemærker

Ved forlængelse af principbeslutningen udsættes muligheden for at iværksætte konkrete tiltag i det eksisterende Allinge Børnehus.

Jf. dagtilbudsloven §16 skal alle børn i kommunale dagtilbud tilbydes frokostordning; et tilbud som forældre i Allinge Børnehus netop har valgt til, ved valget til madordning for 2023-2024. Frokostordningen drives efter principperne i den politisk besluttede [Mad & Måltider](#).

En forlængelse af principbeslutningen vedr. Nordliv kan således få konsekvenser for muligheden for at efterleve principperne i den politisk besluttede Mad & Måltider.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

NORDLIV - dispositionsforslag

Punkt 28: BAT – Beslutning om finansiering af ny appløsning som digital betalingsplatform til BAT

22/7308

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

BAT's nuværende app (digitale salgsplatform), har mangler på betalingsmetoder, hvor mobilepay er eneste mulige betalingsmetode. Det har vist sig u hensigtsmæssigt i forhold til salg til udenlandske turister og andre uden mobilepay, der ikke kan anvende appen. Derfor henvises disse kunder til BAT's hjemmeside, hvor der er et udvalg af BAT's produkter. Udvalget af digitale produkter er mangelfuldt i forhold til de produkter, der sælges via appen, hvorfor der ønskes en mulighed for én samlet digital salgsplatform. Sagen er med henblik på oversendelse til budget 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at Udvalget oversender udvidelsesforslag til finansiering af opgradering af hjemmeside til en mobil løsning og mobil app til budgetforhandlingerne for 2023.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Anbefales. René Danielsson kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

BATs digitaliseringsstrategi og samspil med ny app

BAT har siden efteråret 2021 arbejdet på at få en ny app, og en ny app er også skrevet ind i BAT's strategi- og udviklingsplan. I Strategi- og udviklingsplanen står:

”BAT har en app der er en integreret del af rejseplanen. Den er udviklet af samme virksomhed, der laver rejseplanens app, så appen har den styrke at den både fungerer som selvstændig app og som en del af rejseplanens app. Styrken i at være integreret i rejseplanens app er vigtig, men ikke altafgørende. BAT har længe haft et ønske om at få appen til at fungere som kortholder for ungdoms- og andre periodekort. Desværre har arbejdet med udviklerne været besværlig og langtrukket.

Dertil kommer at opgraderinger og funktionsforbedringer er svære og dyre. Derfor har BAT indledt et arbejde med at finde en alternativ løsning på en tidssvarende app. BAT er inviteret af Fynbus og Sydtrafik til at indgå i et fællesskab med at få udviklet en app. Dette samarbejde er ved at starte op og BAT er gået med i en afklaring og kravspecificering indledningsvist. Hvis det viser sig at der er god synergi mellem selskaberne og der kan findes en appløsning der er fordelagtig for BAT, så vil det resultere i en fælles løsning.

Opsummering digitalisering

Der er et grundlæggende behov for at modernisere BAT og BAT's systemer. I forhold til at kunne følge passagerer, busser og billetbrug, er der meget få værktøjer at anvende, når de kommende trafikperioder skal planlægges.

En digitalisering, der bringer BAT på samme teknologiske niveau som de øvrige trafikselskaber i DK vil være med til at skabe et fælles sprog og fuld udnyttelse af de muligheder der er til rådighed for at handle på de krav der stilles til den kollektive transport.”

Løsningsforslag

BAT har været i dialog med den eksisterende leverandør af hjemmesiden om en opgradering til en mobil hjemmeside. Denne skal fungere som en mobilapp. Prisen for at udvikle funktionalitet og tilpasse hjemmesiden til en mobil hjemmeside, der også kan fungere som mobilapp vil koste omkring 350.000 kr. Fordelen ved denne løsning er, at prisen er lav og de efterfølgende driftsomkostninger er relativt lave. Dertil er det BAT's eksisterende digitale platform og derved kan der konsolideres på én platform. Ulemperne er, at det ikke er en rigtig app og mange af funktionerne vil være nyudviklede med de udfordringer, der er ved et uprøvet produkt. Alle nye produkter vil skulle udvikles specielt til denne løsning.

Anbefaling

På lang sigt ser BAT gode muligheder i, at arbejde sammen med andre trafikkselskaber om digitale salgsplatforme. BAT's egen hjemmeside er et godt eksempel på, at sådanne løsninger er mulige og fordelagtige. Desværre er en fælles appløsning ikke tilgængelig i den nærmeste fremtid, hvorfor BAT anbefaler at gå videre med at udbygge funktioner og mobilvenlighed i den eksisterende hjemmeside.

Andet relevant

BAT har i dag en app, der er en integreret del af rejseplanen, hvorfra der kan købes digitale kort og billetter, som betales med mobilepay. Den eksisterende app, har kun mobilepay som betalingsmulighed, hvilket er en væsentlig begrænsning i forhold til de kunder, der ikke har mobilepay, hvilket primært er udenlandske kunder. BAT har forespurgt appleverandør på at få kreditkort lagt ind i appen som en ekstra betalingsmulighed mulighed i 2022. Her har leverandøren leveret et tilbud på 70.000 Euro (ca. 520.000 kr.) Dette tilbud har BAT vurderet for højt i forhold til gevinsten ved løsningen. Ulempen er endvidere, at BAT stadig vil have en app, der ikke er opdateret i flere år og som trænger til en opdatering. Hvis der skal udvikles pendlerprodukt jf. andet dagsordenspunkt: ”BAT – beslutning om takster 2023, samt beslutning om pendlerprodukt”, vil det være nødvendigt med yderligere udvikling af appen. Samlet set er det en meget høj pris for at få tilføjet kreditkort som betaling som eneste tilføjelse til appens funktioner. Derfor har BAT vurderet at denne løsning ikke er egnet til fremtidig digital salgs- og betalingsplatform.

BAT har siden sensommeren 2021 været i dialog med Fynbus og Sydtrafik om, at udvikle en app i fællesskab. Dette arbejde er blevet sat på pause i januar 2022, af de andre selskaber. Derfor er det nødvendigt for BAT at finde en anden appløsning.

Fordelen ved at udvikle i fællesskab, er dels at skabe et bedre produkt, men for BAT's vedkommende er det også muligheden for at få adgang til dyr teknologi for færre midler. Blandt trafikkselskaberne BAT, Fynbus, Sydtrafik, Midttrafik og Nordjyllands Trafikkselskab er der et it-samarbejde, hvor der betales efter størrelse (opgjort i køreplantimer). Det er en stor fordel for BAT, fremfor at skulle bære udgiften alene.

Alle trafikkselskaber har samme behov for digitale salgsplatforme og her er BAT's begrænsede størrelse og økonomi en væsentlig flaskehals for at udvikle sit eget produkt.

Den kollektive transport har mistet mange kunder under corona og en nytænkning af produkter er ét af redskaberne for at vinde kunderne tilbage. Der vil være god synergi i, at være fælles om at udvikle disse produkter og blandt andet har Midttrafik investeret ca. 20 mio. kr. i deres app, der til fulde imødekommer de krav og ønsker, BAT har til en app. BAT ser det imidlertid ikke som en mulighed at komme med på en fælles løsning i den nærmeste fremtid, men vil løbende forsøge at finde muligheder for samarbejde med andre trafikkselskaber på digitale salgsløsninger.

Økonomiske konsekvenser

BAT anbefaler løsningsforslag 2 til ca. 350.000 kr. således, at der arbejdes med at løse behovene for en digital salgsplatform i samarbejde med et andet dansk trafikkselskab.

Der er som forslag til finansiering udarbejdet vedhæftede udvidelsesforslag til budget 2023.

Bilag

Udvidelsesforslag ny app til BAT

Punkt 29: BAT - Beslutning om takster til 2023, pendlerkort og orientering om usikkerhed om indtægter

22/7306

Politisk sagsgang

Natur- Miljø-, og Planudvalget beslutter.

Resumé

For at vinde passagererne tilbage til den kollektive transport efter corona, er det nødvendigt at udvikle et produkt, der svarer til en ny dagligdag, hvor det er mere almindeligt at arbejde hjemme flere dage om ugen. Derfor ønsker BAT at introducere et nyt produkt til pendlere. Samtidig ønsker BAT at fastholde taksterne på det nuværende niveau for at gøre det økonomisk mere fordelagtigt at benytte kollektiv trafik sammenlignet med privatbilisme.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) udvalget oversender udvidelsesforslag om fastholdelse af nuværende takster på de nuværende produkter i 2023 og 2024 til budgetforhandlingerne for 2023
- b) udvalget godkender, at der indføres det i sagen skitserede pendlerkort

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

- a) Godkendt. René Danielsson kan ikke medvirke.
- b) Godkendt.

Sagsfremstilling

Én af hindringerne for brug af kollektiv trafik antages at være den lille om nogen økonomiske gevinst for den enkelte. Priserne bør være mere konkurrencedygtige i forhold til kørsel i egen bil. BAT's takster ligger højere på kontantbillet og periodekort sammenlignet med de øvrige trafikselskaber og der søges derfor nye muligheder for at tiltrække nye kunder samt få kunder tilbage til den kollektive trafik.

Som et led i budgetprocessen for 2023 skal der foreligge et takstblad, der angiver taksterne for 2023. Som et led i budgetprocessen foretages også en prisregulering af budgettet til 2023-priser. Prisreguleringen af budgettet til 2023 betyder for BAT's vedkommende en fremskrivning af indtægterne med ca. 0,9 mio. kr. Denne fremskrivning skal enten findes i prisstigninger, kompenserende besparelser eller ved en budgettilretning.

Det foreslås, at der til budgetforhandlingerne oversendes forslag om fastholdelse af taksterne på klippekort, periodekort og kontantbilletter på nuværende niveau. Samtidig foreslås det at introducere et nyt produkt til pendlere. Som beskrevet i sagen pkt. 11 på udvalgets møde i april, arbejdes der på flere tiltag for at vinde kunderne tilbage til den kollektive trafik. Heraf er et af forslagene et pendlerkort, der er billigere og mere fleksibelt end et periodekort. Hvis dette ikke medvirker til at der samlet bliver flere kunder, vil der være et tab for BAT på indtægter – giver det modsat samlet set flere kunder, kan det betyde at indtægterne kan fastholdes eller øges.

Med udgangspunkt i BAT's strategi og udviklingsplan, afsnit 3.3.2.

3.3.2. Mobilitetsformer i BAT

Strategien for grøn mobilitet har fastsat mål for CO2 reduktion allerede frem mod 2025. CO2 reduktionerne i BRK's strategi for grøn mobilitet er kun en del af BAT's mobilitetsplan. Da der ud over en grøn profil, også er en målsætning om at BAT skal vinde kunderne tilbage til den kollektive transport. Corona har sat et stort aftryk i omsætningen og derfor skal

der tænkes nye veje for dels at vinde kunderne tilbage. Men også for at udnytte muligheden for at udvikle en mobilitetsplan, der integrerer til andre transportformer og ser frem mod Mobility as a Service (MaaS).

Her er beskrevet at kunderne skal vindes tilbage til den kollektive trafik. Én af konsekvenserne efter corona er, at hjemmearbejdspladsen er kommet for at blive. Derfor er periodekortet udfordret, da dagsprisen bliver forhøjet væsentligt, hvis ikke det bruges dagligt – og gerne i weekenderne. Som supplement til periodekort og klippekort, ønsker BAT at introducere et pendlerkort, der har klippekortets fleksibilitet og periodekortets billige dagspris. For ikke at udkonkurrere de andre produkter, vil pendlerkortet være begrænset af, kun at være gyldigt i de zoner, der er mellem hjem og arbejde.

Analyse af takster

BAT's takster ligger væsentligt højere end de andre trafikselskaber på kontantbilletter og periodekort. De andre trafikselskaber har indgået takstfællesskaber, og således er taksterne vest for Storebælt lagt ind i Takst vest, og øst for Storebælt er der et takstfællesskab mellem Movia, DSB og Metroselskabet - DOT (Din Offentlige Transport). BAT har sine egne takster.

For kontantbilletter er der foretaget sammenligning af priser pr. zone. Da den længste rejse, der kan foretages i BAT er 5 zoner, er der foretaget sammenligninger på op til 5 zoner i de andre takstområder. Samtidig er der set på rejseafstanden og generelt er zoneantallet sammenligneligt med kilometerafstandene på tværs af takstområderne.

Zoner	Kontantbillet		
	BAT	DOT	Takst vest
1	15		
2	30	24	24
3	45	36	34
4	60	48	44
5	75	60	52

Tabel 1: Priser på kontantbilletter for takstområderne BAT, DOT og Takst vest.

BAT er markant dyrere på kontantbilletter. Det er mellem 20 og 31% billigere at transportere sig i de andre takstområder.

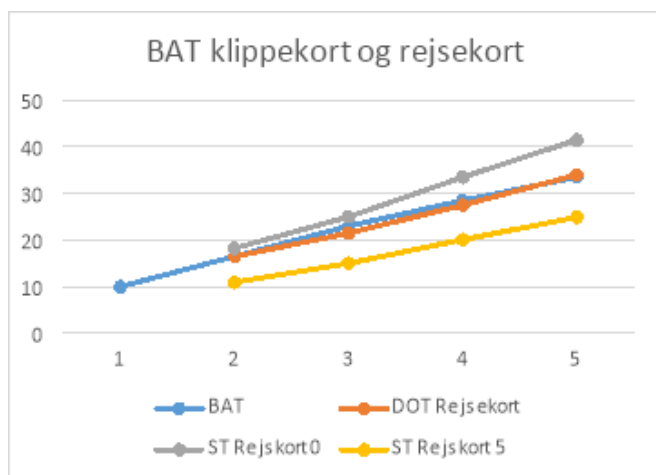
For periodekort ser det tilsvarende ud. Tabellen nedenfor viser priser på periodekort, for en periode på 30 dage.

Zoner	Periodekort		
	BAT	Takst vest	DOT
1	305,7		
2	562,2	384	410
3	813,6	516	540
4	1065	690	720
5	1331,4	864	870

Tabel 2: Priser på periodekort på 30 dage for Takstområderne BAT, DOT og Takst vest.

Som kontantbilletter er også periodekort i de andre takstområder markant billigere end hos BAT. Det er mellem 27 og 35% billigere at transportere sig i de andre takstområder – i gennemsnit 33% billigere.

En sammenligning af priser mellem BAT's klippekort og Rejsekort, er mere kompleks, idet prisen på rejser med rejsekort er dynamisk og billigere jo mere rejsekortet bruges. Det betyder også, at hvis et rejsekort bruges lidt, så ligger prisen tæt på en kontantbillet og hvis det bruges ofte, så vil prisen ligge tæt på periodekortprisen. Sydtrafik har vist en prismatrice for de forskellige prisgrupper rejsekortet er inddelt i, og DOT har vist en tabel for rejser med rejsekortet. BAT er ikke med i Rejsekortløsningen, men har bibeholdt klippekortet. Det giver en fast rabat på rejser, ved køb af 10 klip ad gangen.

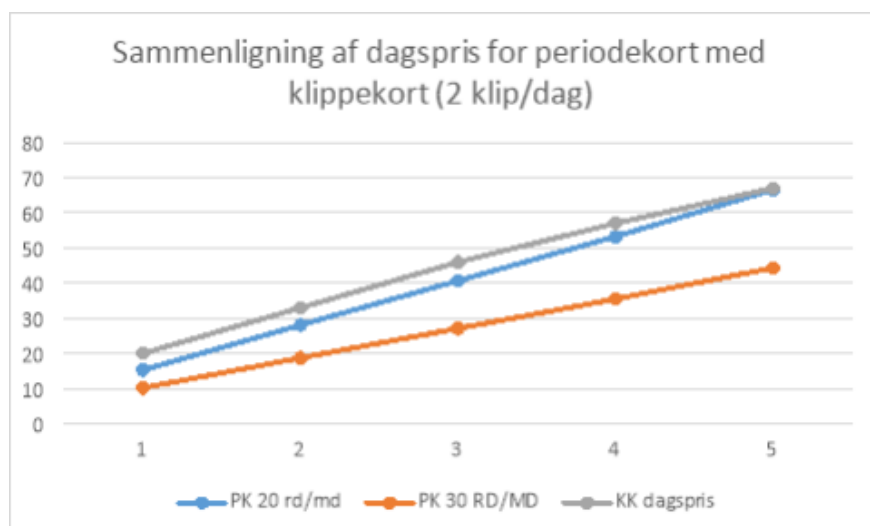

Figur 1: Sammenligning af BAT's klippekortpriser pr. rejse sammenlignet med DOT's rejsekortpriser og Takst vest's rabatmatrice på rejsekort (kilde sydtrafik.dk).

Sammenligningen viser, at klippekortprisen og rejsekortprisen for DOT er stort set ens. De dyreste og billigste rejsekortpriser fra takst vest skal afspejle et interval afhængig af hvor meget rejsekortet bruges. Her ligger klippekortprisen fint mellem yderpunkterne, hvilket bekræfter at klippekortet er et produkt, der prismæssigt er konkurrencedygtigt med rejsekortet.

Sammenlignes BAT periodekort med klippekortet, så er der her set på antal rejsedage pr. måned med periodekort sammenlignet med én returrejse pr. dag med klippekort.

Den faktiske dagspris for periodekortet vil være stigende jo mindre kortet bruges. Hvis periodekortet kun bruges 20 dage over en 30 dages periode, og kun til og fra arbejde, er prisen for et periodekort stort set tilsvarende et klippekort.

Figur 2: Sammenligning af BAT's dagspris ved brug af klippekort og antagelsen at der kun er én returrejse pr. dag – svarende til 2 klip(KK dagspris). PK 20 rd/md er BAT's periodekorts dagspris, hvis et periodekort kun bruges 20 ud af periodens 30 dage. PK 30 rd/md er dagsprisen for BAT's periodekort.

Opsummering på analyse:

Kontantbilletter og periodekort er markant dyrere hos BAT i forhold til de andre takstområder. Derimod svarer klippekortsprisen til rejsekortprisen.

Forslag 1: Taksterne på de nuværende produkter fastholdes på 2022 niveau i 2023 og 2024.

For at der ikke skal ske serviceforringelser til at dække for manglende indtægter ved prisfremskrivningen af indtægterne til budget 2023 og 2024, foreslås det at der sker en budgetmæssig kompensation svarende til prisfremskrivningen.

Forslag 2: Indførelse af nyt produkt ”Pendlerkort”, der har en lav dagspris, men som kan benyttes fleksibelt. Der købes 20 dage og kan kun benyttes mellem hjem- og arbejdszone. Prissammenligning mellem periodekort og pendlerkort er vist herunder.

Zoner	Periodekort (30 dage)	Pendlerkort (20 arbejdsdage)
1	305,7	203,8 kr.
2	562,2	374,8 kr.
3	813,6	542,4 kr.
4	1065	710 kr.
5	1331,4	887,6 kr.

Tabel 3: Dagspris på hhv. periodekort og nyt pendlerprodukt.

Indførelse af pendlerkort og justeringer til periodekort

For at vinde kunderne tilbage til den kollektive trafik, søges et prisbilligt produkt, der har samme fleksibilitet som klippekortet og en billig dagspris. Andre trafikkselskaber har udviklet et pendlerprodukt og i rejsekortregi er der ligeledes oprettet et pendlerprodukt.

BAT ønsker at lave et pendlerkort som et klippekort, hvor hvert klip er gyldigt i én dag og som kun gælder mellem hjemzone og arbejdszone – og som har en dagspris, der svarer til periodekortets dagspris. Det vil give et produkt, der har den lave dagspris som periodekortet, men er fleksibelt i forhold til hjemmearbejdsdage, og da det kun kan anvendes mellem arbejde og hjem, så vil det ikke udkonkurrere periodekort og klippekort.

Samtidig tilføres muligheden for at indehavere af periodekort kan medtage en ekstra passager i weekender og på helligdage, så det tilføres noget ekstra værdi – og forhåbentlig også gode busoplevelser til potentielle kunder.

BAT har på brugerrådsmøde den 21. april, 2022 præsenteret idéen om et pendlerprodukt. Brugerrådet har meldt tilbage, at det er en god idé.

Pendlerproduktet vil som produkt lægge sig mellem klippekortet og periodekortet, da der er en dagspris som i periodekortet og en fleksibilitet som i klippekortet. Begrænsningen ligger i at der kun kan rejses mellem hjem- og arbejdszonen.

Sammenlignes det nye pendlerprodukt fra BAT med priserne i de øvrige takstområder, så er det næsten samstemmende med dagsprisen på et almindeligt periodekort i de øvrige takstområder.

Umiddelbart forventer BAT, at der er flere som vil benytte sig af produktet, da det er fleksibelt og billigere end periodekortet, hvis sidstnævnte ikke benyttes dagligt. Det må forventes, at der vil være en overgangsfase inden passagerne er tilbage på niveau som før corona samt inden kundetallet øges, ved indførelse af billigere produkt og der kan derfor i en kort periode blive tale om færre indtægter. Dette skulle dog gerne opvejes ved, at der på længere sigt, samlet set kommer flere kunder på.

Corona og passagernedgang

BAT har ligesom de øvrige trafikkselskaber i Danmark mærket en nedgang i antallet af passagerer under coronapandemien. Således har BAT i 2020-2021 kun opnået ca. 75 % af de budgetterede indtægter ved salg af kort og billetter. Flere af trafikkselskaberne anslår, at der kan gå endnu et par år før passagertallene er tilbage på indeks 100. Det er endnu uklart om, eller i så fald i hvilket omfang, trafikkselskaberne kompenseres for tabte indtægter i 2022.

Tiden efter corona er svær for alle trafikkselskaberne i Danmark, og det er især de selskaber, der ligger i udkanten, der har svært ved at vinde kunderne tilbage til den kollektive transport. Indtægtstabet lægger et stort pres på selskabernes likviditet, og flere selskaber har meldt ud, at hvis der ikke kommer corona kompensation, så vil de stå uden likvider til at

betale regninger til de operatører, der kører for dem. Samlet set forventer trafikselskaberne at mangle indtægter for 478 mio. kroner i 2022.

Derfor er det en bekymring for den kollektive trafik, at der mangler så stor en del af kunderne efter corona. Det er en yderligere skærpelse af situationen hvis en manglende indtægt fra billetter skal medføre en tilsvarende besparelse på serviceudbuddet. En yderligere forringelse af den kollektive trafik vil medføre, at endnu flere vælger andre transportformer, så derfor er det nødvendigt at vende udviklingen – hvis ikke den kollektive bustrafik skal reduceres til et minimum, eller lukke helt.

Det er sandsynligt, at trafikselskaberne fortsat vil mangle 10 - 15 % af kunderne i 2023, hvilket for BAT vil medføre manglende indtægter på godt 3-4,5 mio. kroner. Hvis det beløb skal findes i reduceret kørsel vil det medføre en væsentlig serviceforringelse, der sandsynligvis vil medføre endnu et kundetab.

BAT foreslår i første omgang, at taksterne for 2023 kan holdes i ro, uden at der skal findes serviceforringelser i form af kompenserende besparelser.

Når det er afklaret, om der ydes kompensation fra statens side i 2022, som i 2020 og 2021, vil udvalget blive orienteret om dette. Såfremt der ikke ydes kompensation eller der ikke ydes fuld kompensation for tabte indtægter i forlængelse af coronapandemien forelægges udvalget en sag om dette.

Der er endnu stor usikkerhed om, i hvilken grad passagerne vender tilbage til den kollektive trafik eller kan vindes over i den kollektive trafik og dermed i hvilken grad, der vil mangle indtægter fra 2023 og frem.

For at have tid til at vinde kunderne tilbage foreslås det at fastholde taksterne på nuværende niveau i 2023-2024. Som bilag til sagen vedlægges udvidelsesforslag til fastholdelse af taksterne på nuværende niveau i de næste to år.

Tiltag til at vende kunderne tilbage

Kunderne vender ikke tilbage til den kollektive trafik af sig selv. Det er noget trafikselskaberne skal arbejde med aktivt og målrettet. For at styrke bustilbud, påtænkes hurtigere transport mellem de større byer på Bornholm, så en forbedring af produktet, både i form af hjemmel og kørsel forventes at øge antallet af kunder hos BAT.

For BAT's vedkommende er ideen om hurtigere transport mellem byerne og et pendlerprodukt, der er tilpasset rejsemønstrene efter corona vigtige initiativer for at vinde kunderne tilbage. Dertil har BAT set en stigning i passagerantal om sommeren, overvejende på grund af regeringens ordning med at gøre det gratis for gående at tage til de danske øer. Andre initiativer er også arbejdet ind i BAT's strategi- og udviklingsplan. Ændringer tages med i kommende køreplan.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag: Udvidelsesforslag B2023 BAT Fastholdelse af takster

Punkt 30: Kørselskontor - opnormering af antal medarbejdere

22/7303

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kørselskontoret, har under corona været udsat for et ekstraordinært pres på grund af vaccinekørsel og overholdelse af de afstandskrav, der har været i den kollektive trafik. Derfor har der været indsat ½ ekstra medarbejder på kontoret, så bemanningen har været 4 årsværk.

Efter corona er arbejdsbyrden ikke faldet tilsvarende. Derfor er der behov for at opnormere antallet af medarbejdere til 4 årsværk på kørselskontoret.

Det foreslås, at der oversendes udvidelsesforslag til opnormering af kørselskontoret til budgetforhandlingerne for 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- udvidelsesforslag til opnormering af kørselskontoret hos BAT med et halvt årsværk oversendes til budgetforhandlingerne

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt. René Danielsson kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Kørselskontoret varetager koordinering af kommunens egen kørsel med visiterede borgere med særlige behov. Det er kørsel for flere af kommunens centre. Under corona har kørselskontoret oveni planlægning og koordinering af den almindelige kørsel varetaget planlægning af blandt andet vaccinekørsel. Dertil har der været krav om afstand i bilerne, hvilket har lagt et ekstra stort pres på afdelingen.

For at imødekomme det ekstra pres, er der sat ekstra personale ind på kontoret og personalet har ydet en ekstraordinær indsats for at få den daglige planlægning på plads.

Det fælles kørselskontor blev oprettet med samlingen af servicekørslen, hvor budgettet dels bestod af et årsværk fra BATs daværende drift dels tilførsel af budget fra øvrige centre, der benytter servicekørsel.

I august 2021 startede nye udbudskontrakter op med servicekørslen, og her er der på grund af chaufførmangel generelt i branchen en mangel på biler i udbuddet. Det giver en del ekstra koordinering, da der i de travle perioder mangler biler. Der er ingen løsning på chaufførmangel på kort sigt, hvorfor denne problemstilling med ekstra tid til koordinering af kørsel bliver betragtet som et vilkår.

Samtidig er der en demografi på Bornholm, der gør, at de borgere med særlige behov, fungerer dårligere. Det giver en forlænget behandlingstid via telefonen, da borgerne ikke kan bestille kørsel digitalt. Alt i alt gør det, at den nuværende normering på 3½ medarbejdere ikke er tilstrækkelig for at få afdelingen til fungere.

For at imødegå det stigende behov for kørselsplanlægning foreslås det, at kørselskontoret fast udvides fra de nuværende 3½ årsværk til 4 årsværk. Opnormeringen indgår ikke i BAT's økonomi og vil derfor ikke påvirke tilbagebetalingsplanen.

Økonomiske konsekvenser

Skal finansiering af opnormering af kørselskontoret fortsat finansieres af den eksisterende ramme vil det være nødvendigt at foretage omprioriteringer med følgende serviceforringelser til følge.

Bilag

Bilag Udvidelsesforslag B2023 BAT Opnormering af kørselskontor

Punkt 31: Nye elbusser til BAT

22/7300

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

BAT står overfor at skulle udskifte de 10 ældste rutebusser i 2023. Busserne er købt i 2012 og har alle kørt mere end 1.000.000 km. I BAT's strategi og udviklingsplan som blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 16. december 2021, er der indarbejdet en løbende overgang til el-busser. BAT har endnu ikke egne erfaringer med drift af el-busser, mens andre trafikskaber har gjort erfaringer vedr. bybuskørsel på el og visse trafikskaber har vurderet, at teknologien nu er så langt fremme, at de udbyder regionalkørsel kørt med elbusser. Sagen er med henblik på oversendelse til budget 2023. I overslagsåret 2025 vil der ligeledes være behov for udskiftning af 10 ældre busser.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- at udvalget oversender udvidelsesforslag om indkøb af 10 nye elbusser til budgetforhandlingerne for budget 2023.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Godkendt. René Danielsson kan ikke medvirke, da en eventuel vedtagelse vil dræne kommunekassen, og der endnu ikke er kommet svar på de sikkerheds – og kommunale compliancemæssige spørgsmål.

Sagsfremstilling

BAT står overfor at udskifte en del af den nuværende busflåde, dels af hensyn til at nedbringe emissionen fra buskørslen og dels for at have funktionsdygtigt materiel til den daglige rutekørsel. Busserne er dyre i drift forstået således, at dels er brændstofforbruget højere end i nyere busser og dels er vedligeholdelsesudgifterne stigende. Dertil betyder nedbrud på busserne, at der kan opstå mangel på eget materiel til den planlagte kørsel. Det er med bussernes alder de dyrere reservedele som motorer, gearkasser og katalysatorer, der er nedbrud på.

BAT har i dag en busflåde på 30 busser;

2 busser fra 2008

12 busser fra 2012

10 busser fra 2015

6 busser fra 2021

Der er pt. et udbud i gang med henblik på udskiftning af fire af de ældste busser til el-busser. Dermed står endnu 10 busser for snarest mulig udskiftning, mens yderligere ti busser står for udskiftning i 2025.

I BATs strategi- og udviklingsplan er indarbejdet en overgang til el-busser. I første omgang tages der udgangspunkt i at udskifte 10 store busser (13 meter, hvori der også er plads til barnevogne, cykler mv.) med 10 tilsvarende busser for at kunne imødegå kapacitetsbehovet i myldretiden.

Yderligere 10 busser bør skiftes senest i 2025. Her kan der ses på størrelsen af busserne, om de skal indrettes anderledes i forhold til flexareal med henblik på at medtage flere cykler, eller om de eventuelt skal være kortere busser fx 10 meter busser i stedet.

I sagen er taget udgangspunkt i priserne, som de var kendt i starten af 2022 og som der er budgetteret med. De seneste stigninger i priserne på brændstof og el samt den generelle prisstigning er ikke medtaget i sagen. Afhængig af udviklingen

i priserne, vil det kunne ændre på udgiftssiden eller den reelle besparelse. Ligeledes kan evt. kommende omlægninger af energiafgifter til CO2-afgifter ændre på billedet til fordel for el-busser.

Anskaffelse af elbusser

Prisen for en ny elbus er jf. seneste forhandleroplysninger en udbudspris på 4,1 mio. kr. stykket.

Køb af elbusser

Indkøbet af 10 nye elbusser udgør dermed i udgangspunktet 4,1 mio. kr. Set over 10 år udgør indkøb af elbusser en udgift på 4,1 mio. kr. om året.

Leasing af elbusser

Månedlig/årlig udgift ved finansiell leasing undersøges. Et overslag vil være ca. 3,5 mio. kr. i årlig udgift.

Brændstofbesparelse ved udskiftning til el-busser

Busserne forventes at erstatte 10 busser, der i dag kører 3,7 km/literen og at skulle køre 100.000 km om året, således at de nyeste busser kører mest muligt. Dvs. de nye busser vil erstatte et nuværende forbrug på i alt 27.000 liter diesel pr. bus. Samlet besparelse = 270.000 liter brændstof af ca. 11 kr. literen [1] = 3,0 mio. kr.

De forventede eludgifter er beregnet ud fra forventet kørsel svarende til 0,8 km/kWh dvs. 125.000 kWh timer om året pr. bus.

Det vil sige en samlet årlig el-udgift for 10 busser på $1.250.000 * 1,8$ [2] kr./kWh = 2,25 mio. kr.

Nettobesparelsen på brændstof/energi udgør dermed 0,75 mio. kr. årligt.

Oveni prisen til indkøb af busser kommer pris på udbygning af ladeinfrastruktur/investering i ladeinfrastruktur. Der er ikke indhentet priser på ladeinfrastruktur til 10 elbusser, men der er en proces i gang med at finde overslag på investeringen. Det forventes umiddelbart, at der skal investeres anslået ca. 3,5 mio. kroner.

Grøn buspulje åbner op for støtte til indkøb af elbusser i løbet af sommeren 2022. Der kan være en mulig medfinansiering til indkøb af elbusser. Grøn buspulje kan højst medfinansiere 50% af investeringen i elbusser, ladeinfrastruktur etc. BAT forventer at søge ind på puljen og kan tidligst have et svar på eventuel medfinansiering i den sidste halvdel af 2022. Ved sidste ansøgningsrunde var det ikke muligt at lease busser gennem Grøn Buspulje.

Vedligehold og andre faktorer

Der er ingen referenceramme på drift af elbusser på til regionalkørsel. Derfor er der ikke indregnet beløb til vedligehold etc. Elbusser er billigere i drift end dieselbusser på service.

Skematisk oversigt over af køb af 10 nye el-busser og leasing af 10 nye elbusser til erstatning for nuværende busser

	El busser - køb	El busser - leasingfinansieret
Anlægsudgifter		
Køb af busser 10 elbusser i alt	41 mio. kr.	
Ladeinfrastruktur	I alt 3,5 mio. kr.	i alt 3,5 mio. kr.
Driftsudgifter/-besparelser		
Leasingudgifter årligt (anslået)		4,2 mio. kr.

Brændstofbesparelse årligt – elforbrug modregnet	-0,75 mio. kr.	-0,75 mio. kr.
Reduktion i liter diesel årligt	270.000 liter	270.000 liter

Note: ovenstående er beregnet ud fra de priser, der var gældende først på året, mens prisen på både el og diesel siden er øget væsentligt. Sammenlignes der med udgangspunkt i dieselpriiser, der er 30-40 % højere, vil besparelsen reelt også være det større.

Uanset ændringer i priser, vil reduktion i emissioner ved overgang fra diesel til el være uforandrede.

Da der endnu ikke er erfaring med servicering og vedligehold af el-busser på Bornholm, herunder batterilevetid i forhold til kørsel på regionalruter, er der i ovenstående ikke indlagt nogen forventet besparelse på vedligehold ved køb af elbusser.

Der afventes pt. resultat af udbud på de første fire el-busser.

BAT forventer i 2022 at bruge ca. 612.000 liter diesel til en samlet pris af 6,8 mio. kr. (udgangspunkt i budgetforudsætningerne) samt tilsvarende i 2023 eller indtil nye el-busser er leveret.

Besparelsen på de næste 10 busser i brændstof afhænger til dels af hvor meget kørsel, der herefter køres med dieselbusser (6 stk. anskaffet i 2021 [\[3\]](#)), men vil i udgangspunktet være lavere, da busserne med den dårligste brændstoføkonomi er udskiftet med de første fornyelser.

Opsamling

Ved udskiftning af de 10 ældste busser til 10 nye elbusser vil der opnås en samlet brændstofreduktion samt reduceret udledning af partikler samt en støjdæmpning.

Dette vil betyde en investering i køb af busser samt etablering af ladestandere, der ikke vil modsvares fuldt ud af besparelser på brændstof.

Ved udskiftning af de næste 10 busser vil der også være en brændstofbesparelse. Denne er ikke beregnet eksakt, da forbrug til tilbageværende 6 dieselbusser samt samlet elforbrug blandt andet afhænger af kørselsfordeling.

Udbud

Det foreslås, at det økonomiske kriterium, ved udbud, vurderes ud fra en totalomkostningsmetode (TCO) med en driftsperiode på 120 måneder (ved elbusser samtidig også prisen for option på batteriskift). Ved benyttelse af TCO er det ikke kontantprisen, der afgør vinderen af udbuddet. Den samlede TCO-sum er den faktiske pris, det koster at købe busserne og have dem i drift i perioden. I denne pris indgår service, reservedele og reparationer. Fx vil tilbudsgiver også skulle oplyse eSORT-tal for den tilbudte bus i TCO-beregningen. eSORT-tallet fortæller, hvor langt bussen kører pr. Wh og har derfor stor betydning for den samlede udgift i perioden. Dermed kan vinderen af udbuddet godt have en højere indkøbspris på busserne, hvis de samlede driftsudgifter over perioden er lavere. Den endelige kontantpris er derfor ikke endelig.

Case-eksempler

Vedlagt som bilag er forslag til anlægs- og udvidelsesforslag med udgangspunkt i de i sagen beskrevne priser, jf. herom ovenfor:

[\[1\]](#) Der er anvendt den pris, der ligger til grund for BATs budget 2022.

[\[2\]](#) Prisen er (afrundet) den pris, der gælder for kommunens nuværende aftale vedr. el, der udløber med udgangen af 2022.

[\[3\]](#) Disse er leaset over en fireårig periode med tilbagekøbsgaranti

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Anlægsforslag 2 x 10 elbusser NMU-A-57-1a

Anlægsforslag 2 x 10 elbusser (leasefinansieret) NMU-57-1b

Punkt 32: Opfølgning på Folkesundhedsstrategien for Bornholm

18/15589

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget orienteres

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Natur-, Miljø, og Planudvalget orienteres

Fritids-, Kultur og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Resumé

En status på Folkesundhedsstrategien for Bornholm viser, at der er bred opbakning og mange indsatser i gang, der bidrager til målene i Folkesundhedspolitikken. Sagen er på, da det er besluttet, at der årligt gives en status på arbejdet med Folkesundhedsstrategien; herunder en opfølgning på 9 større prioriterede tværgående indsatser og centrenes interne handleplaner.

Indstilling

Servicedirektøren indstiller,

- sagen til orientering

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 30-05-2022

Orientering givet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-05-2022

Orientering givet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-05-2022

Orientering givet

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Orientering givet.

Sagsfremstilling

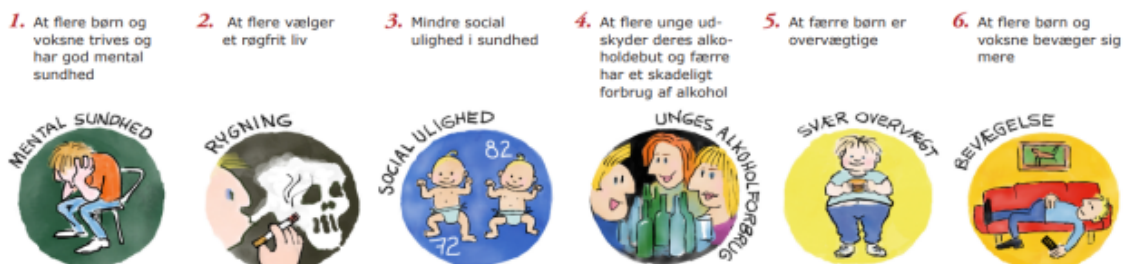
Baggrund

Folkesundheds*strategien* for Bornholm sætter den strategiske retning for udmøntning af Folkesundhedspolitikken og de konkrete indsatser der iværksættes. Strategien bygger således bro mellem Folkesundhed*politik*ens overordnede mål og de konkrete indsatser for at nå målene.

Folkesundhedspolitikken for Bornholm blev godkendt i Kommunalbestyrelsen i 2019. Folke-sundspolitikken er den overordnede ramme for tiltag, der skal skabe bedre levevilkår, give længere liv og flere gode leveår samt modarbejde social ulighed i sundhed for os bornhol-mere. Politikken har fokus på, at sundhed handler om at trives - både fysisk,

socialt og mentalt. Politikken har også fokus på, at sundhed er noget, vi løfter i fællesskab og at sundhed afhænger af mange forhold.

I *Folkesundhedspolitikken* peges på nedenstående 6 fokusområder:

Folkesundhedsstrategien for Bornholm for perioden frem til 2023 blev godkendt i Kommunalbestyrelsen i 2020.

Folkesundhedsstrategien beskriver strategiske prioriteringer for at forbedre bornholmernes sundhed og indeholder bl.a. 9 større, tværgående indsatser, som Kommunalbestyrelsen og de politiske fagudvalg har valgt at prioritere højt i strategiperioden:

- Mental Sundhed – et fokusområde for alle dele af kommunen
- Overvægt – med fokus på små børn og familier
- Ensomhed blandt ældre
- Tidlig indsats – med fokus på de små børn
- Røgfri skoletid
- Brug Bornholm - et tværgående samarbejde i BRK for at understøtte Folkesundhedspolitikken
- Fælles aktivitetsdag – med fokus på både fysisk, social og mental trivsel
- Sundhed og trivsel i BRK som arbejdsplads
- Områdefornyelse - sunde rammer for livet i lokalsamfundet

I Folkesundhedsstrategien beskrives også, hvordan kommunen vil arbejde med social ulighed i sundhed, samarbejdet med eksterne aktører samt hvordan kommunens forskellige centre vil bidrage til at løfte målene i Folkesundhedspolitikken.

Status på arbejdet med Folkesundhedsstrategien

De 9 større, tværgående indsatser

Der er udarbejdet en opfølgning på de 9 større tværgående indsatser. Opfølgningen viser, at der generelt er god fremdrift i indsatserne, og der arbejdes videre i 2022 med de allerede planlagte aktiviteter. Corona-pandemien har på flere områder givet en langsom opstart, og derfor er det positivt, at opfølgningen viser, at indsatserne tager form og er i gang.

På nogle områder understøttes indsatserne af øgede bevillinger. ”Ensomhed blandt Ældre” har eksempelvis fået tilført 1 mio. kr. fra staten årligt til nye aktiviteter på området.

Andre områder bygger videre på allerede igangsatte indsatser, som det er tilfældet med ”Tidlig indsats – med fokus på de små børn”, hvor indsatsen lægger sig op ad De små børns Bornholm.

Flere af indsatserne udvikles og afvikles dog uden at områderne har fået tilført flere ressourcer, men ved at prioritere og samle kræfter og ressourcer på tværs, som det for eksempel er tilfældet i forhold til indsatsen ”Fælles aktivitetsdag”.

Centrenes bidrag

Som en del af Folkesundhedsstrategien udarbejder kommunens centre interne handleplaner for deres bidrag til at løfte målene i Folkesundhedspolitikken.

Opfølgningen på centrenes handleplaner for 2021 viser, at trods Corona-restriktioner og nedlukning i 2021 er det lykkedes for centrene enten at få ”Afviklet som planlagt” eller få ”Påbegyndt” størstedelen af de planlagte indsatser.

På tværs af fagudvalg er centrene blevet bedt om særligt at prioritere områderne ”Mental sundhed” og ”Ulighed i sundhed”.

Centrenes indsatser spænder vidt, men alle centre har indsatser indenfor ”Mental Sundhed”. Indsatserne spænder fra kurser i ’Lær at tackle angst og depression’ til udbygning af fritids-faciliteter som shelters og havebade og trivselstilbud til centres medarbejderne. Fx er der i samarbejde med de bornholmske patientforeninger etableret et tilbud til borgere med kronisk sygdom om et møde med en frivillig fra en patientforening – en såkaldt ”erfarings-deler”. Et andet eksempel er arbejdet med at få etableret et tilbud om en trivselshotline for medarbejdere i BRK, der oplever begyndende stresssymptomer. Trivselshotlinen åbner efter planen medio 2022.

Ulighed i sundhed betyder, at sandsynligheden for at få et langt liv er størst, hvis man har en lang uddannelse og god økonomi - så lever man statistisk set næsten 10 år længere end den fattigste del af befolkningen.

Indsatser i form af socialsygeplejerske og tilbud om socialtandpleje til kommunens udsatte borgere, der har vanskeligt ved at benytte de almindelige tilbud, er specifikke indsatser rettet mod ulighed i sundhed. Men centrene arbejder også med ulighed i sundhed mere indirekte ved at have særligt fokus på at nå og rumme mere udsatte grupper i kommunens tilbud. Det er fx tilfældet i den tværgående indsats ”Tidlig indsats – med fokus på de små børn”.

Nedenstående figur illustrerer, at lighed i sundhed ikke nås ved at give samme tilbud til alle, men ved at sætte fokus på, hvordan tilbud skal tilrettelægges forskelligt for at tilgodese de forskellige personer og grupper behov.

Alle for Folkesundheden – alle skal bidrage

Et bærende element i Folkesundhedspolitikken er ”Alle for folkesundheden – alle skal bidrage”.

Den gennemførte opfølgning på Folkesundhedsstrategien viser, at det også sker i praksis i Bornholms Regionskommune.

Det lange seje træk

Af punktet om Sundhedsprofil 2021 andet sted på denne dagsorden fremgår, at folkesundheden på Bornholm fortsat er udfordret. Med Sundhedsprofilen får vi en status på Bornholmernes sundhed, men den fortæller os ikke, hvad der skal til for at vende udviklingen.

Folkesundhedspolitikken for Bornholm er i tråd med Sundhedsstyrelsens anbefalinger, men kommunerne er generelt udfordret af, at vi ikke ved nok om, *hvordan* man får folk til at følge anbefalingerne og ændre adfærd. Derfor vil der i den kommende tid være fokus på at få drøftet handlemuligheder både med forskere og andre kommuner.

Der er ingen lette løsninger og for at få forbedret folkesundheden kræves både et langt sejt træk og større indsigt i, hvordan vi kan ændre vores vaner og adfærd. Derfor skal der også i de kommende år være fokus på indsatser, der bidrager til at skabe bedre levevilkår, give længere liv og flere gode leveår samt modarbejde social ulighed i sundhed for os bornholmere.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Folkesundhedspolitik for Bornholm

Folkesundhedsstrategi for Bornholm

Status på arbejdet med de 9 prioriterede tværgående indsatser

Opfølgning på centrenes handleplaner for Folkesundhedsstrategien

Punkt 33: Gensidig orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

Orientering givet.

Punkt 34: Sager til høring i Handicap- og Ældreråd

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-06-2022

-

Punkt 35: Lukket: Lukket punkt: Trailcenter ved Rytterknægten i Den Grønne Bølge

20/3147

Punkt 36: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til flytning af Svaneke Børnehus til Mælkebøtten

21/11260

**Punkt 37: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til opførelse af bygning til
Hjemme- og Sygeplejen i Tejn**

22/11020

Punkt 38: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til gennemførelse af mindre trafiksikkerhedsprojekter

20/7694

Punkt 39: Lukket: Lukket punkt: Godkendelse af anlægsforslag til oversendelse til budgetforhandling 2023 - Gadelys, Nexø - kabellægning og nye master

22/12050

Punkt 40: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til trafiksanering af rundkørsel ved Ndr. Kystvej

20/7694

Punkt 41: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til etablering af et lysreguleret vejkryds i Allinge

20/7694